Nr. 136. Należytość pocztowa opłacona ryczałtem. **Kraków, piątek 17 czerwca 1927.** **Rok XLVI.**

REFORMA

wychodzi codziennie o godzinie 2 po południu

Prenumerata miesięczna
Bez odnoszenia 4·–
Z odnoszeniem 4·5
Z przes. poczt. 4·5
Zagranicą. . . . 8·–
20 groszy Cena numeru
Adres Redakcji ul. Wielopole
Telefon Nr 3542
Adres Administracji ul. Wielopole L. 1.
Telefon Nr 1572, 3542 i 1198.
Nr. czeku PKO 400.402

Porażka Stresemanna w Genewie

Kraków, 15 czerwca.

(j.) W poniedziałek zagaił Chamberlain czterdzieste piąte z rzędu posiedzenie Rady Ligi Narodów. Nie trzeba być pesymistą, ażeby stwierdzić, że obrady genewskie toczą się wśród atmosfery **ciężkiej i dusznej**, która powstała skutkiem znanych wypadków **w Londynie i Warszawie.** Trzy napastliwe noty sowieckie, jedna do rządu angielskiego, a dwie do rządu polskiego, zniweczyły wszelkie usiłowania i nadzieje tych, nielicznych zresztą polityków, którzy sądzili, że jednak będzie można znaleźć jakiś „modus vivendi" z Moskwą. Jeżeli gdzie, to właśnie w Lidze Narodów, powołanej do strzeżenia pokoju, ostatnie incydenty muszą odbić się głośnem echem, a to tem bardziej, że incydenty owe bezpośrednio wpływają na politykę jednego z bardzo poważnych członków Ligi i jej Rady, a mianowicie Rzeszy niemieckiej.

Europa musi wiedzieć, czy i w jakim stopniu może liczyć na Niemcy na wypadek zagrożenia pokoju ze strony Rosji. Nikt nie myśli o tworzeniu jakiegoś ogólnego frontu antisowieckiego z udziałem Niemców, ale każdy polityk odpowiedzialny musi zapytać Stresemanna, **czy podstawą jego polityki jest Locarno czy Rapallo.** Pytanie to jest na czasie tem więcej, że organ ciężkiego przemysłu niemieckiego, który obok junkrów jest kierownikiem nacjonalizmu niemieckiego, podnoszącego hasło odwetu, a mianowicie „Berliner Lokalanzeiger", pisze wyraźnie o **„klęsce Locarna".**

To mówią ci sami Niemcy, którym koalicja uczyniła fatalne ustępstwo, nie żądając od nich gwarancji granic wschodnich, którym przy wstąpieniu do Ligi Narodów przyznała przywileje wbrew statutowi Ligi co do paragr. 16 statutu. Sukcesy tej polityki wymuszeń zachęciły Niemców do ciągłych dalszych żądań. **Berlin chce tylko brać, nic nie dając.** Tę politykę chce stosować obecnie w Genewie, nie bacząc na to, że po incydentach z sowietami lojalność Niemców wobec zachodu, która nigdy nie budziła pełnego zaufania, bardzo spadła w cenie.

„Niemcy — pisze „Le Temps" — wyobrażają sobie, że ilekroć ich minister jedzie do Genewy i tutaj przystępuje do wymiany zdań z ministrami Anglji i Francji, musi otrzymać natychmiast wielkie ustępstwa dla Rzeszy, ponieważ aljantom zależy na tem, ażeby polityka zbliżenia, zainaugurowana przez p. Stresemanna, utrzymywała się w Berlinie. Rzeczywiście w tym celu przyznano im ewakuację strefy kolońskiej, znaczne ulgi w wykonywaniu reszty okupacji, tudzież zniesienie międzyaljanckiej komisji kontrolnej. Ponieważ po tych wszystkich ustępstwach weszli do gabinetu Rzeszy nacjonaliści, którzy są zasadniczymi wrogami zarówno republiki jak całej polityki locarneńskiej, więc jest wymogiem zdrowego rozsądku, ażebyśmy nie szli dalej tą drogą, dopóki Niemcy ze swojej strony nie dadzą dowodu nowego nastroju. Jeżeli p. Stresemann uzyska w Genewie **warunki mniej korzystne,** niżli w grudniu ubiegłego roku, a nawet w marcu bieżącego roku, to winę muszą Niemcy przypisać samym sobie".

To jest powiedziane spokojnie, ale bardzo wyraźnie. Po napisaniu tych uwag w dzienniku paryskim, odbyła się w Berlinie słynna uczta w poselstwie sowieckiem na cześć rządu niemieckiego, a przedtem zwołana została rada gabinetowa, poczem Stresemann odbył tuż przed odjazdem do Genewy długą konferencję z hr. Westarpem. To wszystko nie było chyba dobrą przygrywką do przyszłych rozmów Stresemanna z Briandem i Chamberlainem.

I rzeczywiście zaraz pierwsza rozmowa Stresemanna z Briandem przyniosła Stresemannowi — jak donosi prasa paryska — **dotkliwą porażkę.** Stresemannowi, domagającemu się dalszych ustępstw, odpowiedział Briand krótko i węzłowato, że obecnie, gdy Niemcy podtrzymują nieufność wśród narodów, ustępstwa nie są na czasie. Wtorkowa prasa niemiecka przyniosła tylko lakoniczną wiadomość, że wspomniana rozmowa odbyła się, nic nie mówiąc o jej wyniku. Przedmiotem rozmowy — jak zaznaczają dzienniki berlińskie — były przedewszystkiem dwie sprawy: okupacja Nadrenji i zniszczenie fortec niemieckich na wschodzie.

Co do pruskich **fortec nad granicą polską,** to Francja w całkowitem porozumieniu z Anglją domaga się, ażeby komisja kontrolna, złożona z wojskowych attachés aljanckich stwierdziła, że zniszczenie fortec rzeczywiście zostało wykonane. Rząd niemiecki pragnie uchylić się od tej kontroli, a nacjonaliści wywierają na niego nacisk w kierunku odmowy. Jak donosi „Petit Parisien" — aljanci nie odstąpią w Genewie od swojego żądania, ażeby międzyaljancka komisja skonstatowała prawdziwość niemieckiego twierdzenia, że zniszczenie fortów rzeczywiście nastąpiło.

To jest **pierwsza porażka Niemców w Genewie.** Czy koalicja zachodnia ma zamiar zgnębić Niemców? O tem nie myśli ani Briand, ani Chamberlain, tego nie pragnie także Zaleski. Ale demokracje zachodnie, których duch panuje także w Polsce, muszą wreszcie otrzymać niedwuznaczną odpowiedź, czy Niemcy orjentują się na wschód, czy na zachód. Albowiem mniej groźny jest otwarty wróg, niż wątpliwy przyjaciel.

Podwyżka pensyj urzędniczych od 1-go lipca

Konferencje nauczycieli i kolejarzy z min. Czechowiczem.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 15 czerwca (A). W imieniu **związku nauczycielstwa szkół powszechnych** odbył wczoraj **konferencję** z ministrem skarbu p. **Czechowiczem** poseł **Nowicki,** domagając się **podniesienia płac nauczycielskich.**

Minister skarbu oświadczył, że **wysunięte motywy weźmie pod uwagę** przy opracowywaniu zasad podniesienia poborów.

Także **Związek kolejarzy** wysłał wczoraj do ministra skarbu **Czechowicza** delegację w **sprawie poprawy bytu pracowników kolejowych.** Delegacja odbyła z ministrem konferencję całogodzinną. W czasie konferencji **powoływano się na zapowiedziana przez wicepremjera Bartla 25% podwyżkę płac urzedniczych w dniu 1 lipca** i żądano **szybkiego zadecydowania przez rząd takiej podwyżki.** W odpowiedzi na przedłożone postulaty minister skarbu oświadczył, iż **z całą życzliwością** odnosi się do żądań pracowników kolejowych i że **w przyszłym tygodniu zajmie się specjalnie sprawą poborów pracowniczych. Podwyżka uposażeń od lipca nastąpi,** jednakże **wysokość podwyżki zostanie dopiero na radzie ministrów określona.** Jednocześnie z podwyższeniem uposażeń zostanie załatwiona **sprawa uruchomienia dodatku mieszkaniowego** dla pracowników państwowych.

Zauważyć należy, że **w organizacjach urzędników państwowych na terenie Warszawy** zapanowało w ostatnich dniach **goraczkowe ożywienie.** Urzednicy zaczynają **mobilizować się do walki o podwyżkę płac** oraz **o stabilizację.**

Gdyby istotnie rząd do 1 lipca nie przeprowadził podwyżki, **liczyć się należy bardzo poważnie nawet z biernym oporem.**

——0——

Zwołanie nadzwyczajnej sesji sejmowej.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 15 czerwca (PAT). Wczoraj o g. 7.30 wiecz. przybył do gmachu Sejmu szef gabinetu ministerstwa spraw wojskowych podpułk. Beck i doręczył marszałkowi Sejmu Ratajowi zarządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej w sprawie zwołania Sejmu na sesję nadzwyczajną. Zarządzenie to brzmi jak następuje:

Na podstawie art. 25 konstytucji, zwołuję Sejm do miasta stoł. Warszawy na sesję nadzwyczajną. Termin otwarcia sesji wyznaczam **na 20 czerwca 1927.**

(—) Prezydent Rzeczypospolitej **I. Mościcki.** Prezes Rady ministrów (—) **Józef Piłsudski.**

Warszawa, 14 czerwca 1927.

——0——

Dr JULJUSZ ST. HARBUT.

Bitwa szczekocińska i zajęcie Krakowa przez Prusaków.

(W 133 rocznicę).

Rok insurrekcji Kościuszkowskiej jest jedną nie z kilkudziesięciu lub kilkunastu, lecz jedną z kilku wielkich dat przełomowych w historji polskiej. Wśród snopów światła i błyskawic, jakie na racławickiem polu padły z kosy chłopskiej, po jasnych dniach warszawskiej rozprawy Kilińskiego na ulicach Warszawy, padł cień i zgrzyt.

Małym zaledwie cieniem były Szczekociny i nim tylko mogły pozostać. Zgrzytem, pierwszym zgrzytem było poddanie Krakowa Prusakom przez gen. Wieniawskiego wbrew rozkazowi Kościuszki. Sto trzydziesto trzecia rocznica tego smutnego wypadku przypomina nam historyczne szczegóły tych dni a nawet wydobywa nieznane dotąd szczegóły. Trzy oryginalne raporty względnie odezwy Kościuszki do Najwyższej Rady Narodowej podają kilka szczegółów bitwy szczekocińskiej, trzy zaś inne szczegóły zajęcia Krakowa przez Prusaków, jako epilogu tej bitwy.

I tak dnia 7 czerwca 1794 r., a więc w dwa dni po tej bitwie, Kościuszko stojąc obozem pod Małogoszczem donosi, że atakowane przez wojska nieprzyjacielskie, dwakroć silniejsze, i artylerję, poniosły jego wojska „znaczną szkodę", straciły generałów Grochowskiego i Wodzickiego*) i kilka armat, poczem w porządku cofnęły się. Zapowiadając obszerniejszy raport, wzywa Kościuszko mieszkańców Warszawy do „republikańskiego męstwa". Nalega przytem na Najwyższą Radę o przyśpieszenie pospolitego ruszenia i rozesłanie uniwersałów.

Drugi raport, drukowany w Kielcach pod datą 9 czerwca „per longum et latum" opisuje szczegóły bitwy, kierowanej przez gen. Szweryna i królewicza pruskiego, wyróżnia odwagę Ponińskiego, a przytomność umysłu generałów Kamińskiego i Sanguszki. Szczegóły te podnosi Kościuszko, dodając słowa: „Są ludzie cnotliwy y odważni, ale do zbawienia Narodu trzeba, aby wszyscy takimi byli" i kończąc słowami: „Narodzie, pierwsza to jest słabości twoiego ducha próba, którą się zasmucić, ale nie przerażać wolno".

Raport ten znany jest z publikacji w „Pamiętnikach" Kitowicza — cytującego jednak mylnie zakończenie tego raportu. Kościuszko w raporcie tym popełnił jedną pomyłkę, pisząc o śmierci gen. Denisowa, bo tego właśnie generała spotykamy później w bitwie pod Maciejowicami i w akcji pod Radoszycami.

Z obozu pod Kielcami zaś pisze Kościuszko 10 czerwca: „Gdy już widocznie wojska króla pruskiego łączą się z Moskalami, gdy nawet te granice, które uzurpatorowie uznali, przechodzą, pozostaje nam inny dać obrót. Daję ordynans wszystkim komendantom, aby szli w granice pruskie i moskiewskie i tam głosząc wolność i powstanie Polski, lud uciemiężony wzywali do łączenia się z nami". — Akt ten jest zatem pierwszem ogłoszeniem pospolitego ruszenia w całej Polsce i Litwie, z wyłączeniem Galicji.

*) Pod Szczekocinami zginął Bartosz Głowacki, pochowany w Kielcach.

Oczywiście daty tych raportów nie pozostają w zupełnej harmonji z 5-tym czerwca, jako datą bitwy szczekocińskiej.

Epilogiem tej bitwy był marsz wojsk pruskich na Kraków i zajęcie stolicy Jagiellonów, kolebki powstania.

Garnizon krakowski liczył 11.000 żołnierzy i uzbrojonych mieszczan, a nadto 500 milicji miejskiej, artylerja liczyła kilkanaście armat. Prusacy rozporządzali artylerją czterokroć silniejszą, złożona z 50 dział. Pierwsze spotkanie oblężonych z oblęgającymi miało miejsce 14 czerwca. Była to raczej wycieczka kawalerji narodowej na Prądnik (Promnik) obsadzony przez huzarów pruskich. Wycieczka skończyła się zwycięstwem i odparciem huzarów pruskich pod same Michałowice. Lecz nad męstwem wojska i mieszkańców unosił się zły duch samego komendanta gen. Wieniawskiego, wystawiającego od początku niepodobieństwo bronienia się. Był to bliźniaczy duch samego prezydenta miasta Filipa Lichockiego. „Zdawało się — pisze J. Kitowicz w swych pamiętnikach — jakoby to czynił w chęci zasłużenia sobie na tem większą sławę".

Inne dotąd znane szczegóły oblężenia i wejścia Prusaków do Krakowa podają „Pamiętniki" J. Kitowicza tom III.

Oto „raport powinny" gen. Wieniawskiego i własnoręczna odpowiedź Naczelnego Wodza wyrokują o osobie Wieniawskiego. Jako ważny dokument historyczny przytaczam ten raport (Wieniawskiego) dosłownie z całą jego stylizacją:

„Raport powinny. Przy zbliżeniu trzema traktami nieprzyjaciela w liczbie 11.000 z ciężką artylerją, przyprowadzić usiłowałem do skutku ordynans sekretny Nay — Naczelnika mnie dany względem sąsiedzkiej Komendy austryacki, której zaproponowałem wzięcie w depozyt miasta Krakowa pod przepisanemi ordynansem kondycyami. Odpowiedź, którą odebrałem jest takowa, że Komenda w żadne umowy wchodzić nie tylko nie chce y nie może bez opowiedzenia się Dworowi swoiemu, ale y za opowiedzeniem się nigdy kodynciów sobie przypisać nie da y nie chce mieć żadney urzędowey wiadomości od nas, tylko to co słyszała odemnie, dworowi swemu sztafetą poszle. W tym stanie so interesa nasze co do Austryaków. — Co do oparcia się Prusakom, to sile tak znacznej z rozsądkiem oprzyć się nie można, czekam tedy rozkazów Nay-Naczelnika czyli mam do ostatka choć bez nadziei uparcie się bronić, czy też mocen iestem udać się w kapitulacje z nieprzyjacielem y pod iakiemi punktami Dnia 14 czerwca 1794 Ign. Wieniawski G. M. K. M.".

Na marginesie raportu tego zaś znajdujemy własnoręczną uwagę Kościuszki bez podpisu: „Nie potrzeba się poddawać prusakowi, ale miastu poddać insynuacje, aby się poddało samo bez kondycji Austyjakom a Garnizon niby zmuszonym był do tego kroku".

Obok zaś czytamy: „Kopja co do sensu odpowiedzi na ten raport". Kopja ta również pochodzi z ręki Kościuszki, którą dla jej doniosłości cytuję dosłownie:

„Raport Generała Wieniawskiego odebrałem i zalecam, aby się nie poddawał pruskiemu woysku i gdyby się zbliżali do ataku ma insynuować miasto, ieżeli nie chcą Austryacy na żadną kondycją przystać, aby oni z siebie samych poddali się Austryakom a Garnizon

Sowiety zapowiadaią wysłanie trzeciej noty do Polski

Żądają wydalenia emigrantów rosyjskich i grożą represjami.

Wiedeń, 15 czerwca (PAT). „Neue Freie Presse" donosi z Berlina, że wedle depesz, które nadeszły z Moskwy, w trzeciej nocie rosyjskiej, która pojutrze będzie wysłaną obstaje rząd sowietów przy wypełnieniu swoich żądań.

Dziś nastąpi rozmowa między posłem polskim w Moskwie a Litwinowem.

Biuro polityczne zaakceptowało politykę Litwinowa wobec Polski i poleciło mu obstawać przy żądaniu wydalenia emigrantów rosyjskich z Polski, gdyż w przeciwnym razie rząd sowietów chwyci się represaljów przeciw Polsce.

———o§o———

Odpowiedź na drugą notę sowietów

po powrocie min. Zaleskiego z Genewy.

Warszawa, 15 czerwca (AW). W kołach zbliżonych do rządu wyrażono wczoraj pogląd, że ze względu na nieobecność min. Zaleskiego, odpowiedź na drugą notę Litwinowa nastąpi dopiero po powrocie ministra spraw zagranicznych p. Zaleskiego z Genewy.

Konferencja u Marsz. Piłsudskiego.

Warszawa, 15 czerwca (AW). Wczoraj popołudniu p. premjer marszałek Piłsudski odbył konferencję z pełnomocnym dyrektorem departamentu politycznego min. spraw zagr. p. Arciszewskim.

Konferencja dotyczyła sprawy odpowiedzi rządu polskiego na drugą notę Litwinowa.

Uruchomienie pierwszej mobilizacyjnej rezerwy sowietów.

(Telegram własny „N. Reformy").

Berlin, 15 czerwca. Z Moskwy donoszą. Terytorjalna armja na Ukrainie, stanowiąca pierwszą rezerwę na wypadek mobilizacji, która powoływana była w latach ubiegłych na trzytygodniowe ćwiczenia, powołana została pod broń na przeciąg 4 miesięcy. Władze sowieckie tłumaczą to koniecznością uzupełnienia wojskowego wykształcenia rezerwy. Armja sowiecka na Ukrainie powiększyła się więc o 300.000 ludzi.

Wojenne pogróżki Woroszyłowa

Moswka, 15 czerwca (AW). Komisarz ludowy wojny Woroszyłow wystąpił w Moskwie z nowem gwałtownem przemówieniem, skierowanem przeciwko Anglji, konstatując, że wojna ze światem burżuazyjnym jest nieunikniona i może wybuchnąć za kilka miesięcy.

Sowietom „pali się" grunt pod nogami.

Moskwa, 15 czerwca (AW). Akty sabotażu, skierowane przeciwko rządowi sowieckiemu, powtarzają się nieustannie.

Ostatnio w Baku podpalone zostały źródła naftowe w niektórych szybach, co spowodowało niebezpieczny i długotrwały pożar; straty dotąd dokładnie nieobliczone sięgają kilkunastu miljonów rubli złotych.

Na jakich warunkach otrzymujemy pożyczkę zagraniczną?

Warszawa, 15 czerwca (AW). W sferach finansowych spodziewany jest przyjazd wiceprezesa Banku Polskiego p. Młynarskiego z Paryża w dniu 17 bm. W kilka dni później nastąpi uroczyste podpisanie kontraktu pożyczkowego.

Przewidują sumę wysokości pożyczki w wysokości 60 miljonów dolarów w oprocentowaniu na 7 proc. po kursie emisyjnym 92.

——0——

Nasz bilans płatniczy był w maju czynny.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 15 czerwca. (A) Deficyt bilansu handlowego za maj wynosi 34 miljony złotych w złocie w stosunku do 28 miljonów złotych w kwietniu. Natomiast bilans płatniczy jest czynny.

Początek rozprawy doraźnej przeciw Kowerdzie.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 15 czerwca. (Wir). Dziś o godz. 10 przed południem rozpoczęła się w sądzie okręgowym warszawskim rozprawa przeciw zabójcy posła Wojkowa, Borysowi Kowerdzie, w trybie doraźnym.

Morderca, po spokojnie przespanej nocy, wstał dziś o godz. 6 rano, jak zwykle, zjadł śniadanie, ogolił się, poczem zamkniętą karetką więzienną, pod eskortą policji, został przewieziony do gmachu sądowego.

Kowerda wygląda bardzo dobrze. Jest to młodzieniec słusznego wzrostu, o chudej, bladej twarzy, typ wybitnie wschodni o zakroju mongolskim. Ubrany jest w ciemno-granatowy garnitur. Przy wyjściu z karetki, przed wejściem do gmachu sądu zatrzymuje się i spokojnie pozuje licznym aparatom fotograficznym. Chwilowo nie okazuje większego przygnębienia.

Publiczność napływa tłumnie na salę. Na sali widać korespondentów moskiewskiej „Prawdy", „Timesa", „Chicago Tribune", „Daily Mail" i licznych zagranicznych agencyj telegraficznych.

O godz. 9.50 woźni sprawdzają listę świadków, a około godziny 1.30 składają na stole sędziowskim dowody rzeczowe, a więc rewolwer, z którego zastrzelił Kowerda posła Wojkowa i rzeczy jego, znalezione w mieszkaniu przy ul. Bugaj, w którem Kowerda zamieszkał po przybyciu z Wilna.

Komplet sędziów zasiada o godz. 10.45. Rozprawie przewodniczy sędzia Gumiński, wotują sędziowie: Skrwiński i Kozakowski. Na ławie obrońców zasiada zrazu tylko przysłany z Wilna adwokat Andrejew. Oskarża prokurator Rudnicki.

Na wstępie przewodniczący zapytuje oskarżonego czy oprócz upełnomocnionego obrońcy Andrejewa życzy sbie też obrony ze strony adwokatów warszawskich pp. Ettingera i Paschalskiego. Oskarżony odpowiada twierdząco, poczem obaj wspomniani adwokaci zasiadają do obronv obok Andrejewa. Adwokat Niedzielski, który zrazu oświadczył również gotowość obrony, nie zjawił się na sali rozpraw.

W ten sposób usunięty został konflikt, jaki ujawnił się przez to, że obaj odwokaci Ettinger i Paschalski zastrzegli się przeciw wspólnej obronie z adwokatem Niedzielskim, który uchodzi za osobistość partyjnie zaangażowaną.

Powszechną uwagę zwróciło, że obrona nie zakwestjonowała właściwości sądu doraźnego i zrezygnowała z tego środka, wobec czego sąd doraźny przystąpił do rozprawy bezspornie.

Przewodniczący po sprawdzeniu personaljów Kowerdy, który twierdził między innemi, iż nie wie jakiego państwa jest obywatelem, przystąpił do odczytania aktu oskarżenia, a następnie przeszedł do postępowania dowodowego.

Jako pierwszego świadka przesłuchano urzędnika poselstwa sowieckiego Gregorowicza, który towarzyszył posłowi Wojkowowi na dworzec. Następnie zeznawał przodownik P. P. Jasiński, komendant posterunku policyjnego na dworcu głównym. Obaj świadkowie przedstawili przebieg zamachu z jego faktycznej strony.

W toku rozprawy nadeszło urzędowe zawiadomienie, że były charge d'affaires sowiecki w Londynie Rosenholz dopiero dziś rano będzie mógł wyjechać z Moskwy i do Warszawy przybędzie jutro rano.

W kuluarach sądu wyrażają przypuszczenie, że rozprawa już dziś zakończy się wydaniem wyroku i w ten sposób zrezygnowanoby z przesłuchania p. Rosenholza, którego zeznania byłyby zresztą tylko dopełnieniem zeznań innych świadków obecnych.

Na temat losu, jaki spotka Kowerdę, sfery prawnicze wyrażają przypuszczenie, że wyrok, który zapadnie jeszcze dziś, zasądzi Kowerdę raczej na dożywotnie więzienie, niż na karę śmierci.

——0——

Ślady Nungessera i Coli'ego?

Quebec, 15 czerwca (PAT). Dnia 12 bm. w okolicy rzeki Saguenay w północnej części prowincji Quebec zauważono błyski rakiet, wypuszczonych w odstępach 3 minutowych. Istnieje przypuszczenie, że są to sygnały Nungessera i Coli'ego. Widziały to 4 osoby. W okolicach tych wykluczone jest, by mieszkał kto inny, jak dzicy Indjanie, a rakiety są nowego typu.

Zachodzi możliwość, że Nungesser i Coli zmuszeni byli lądować w tamtejszych okolicach i błądzą w olbrzymich dziewiczych lasach.

——0——

Kiedy zbierze się senat?

Warszawa, 15 czerwca (AW). Dekret zwołania nadzwyczajnej sesji Senatu nie ukazał się dotychczas. Nadzwyczajna sesja Senatu spodziewaną jest w najbliższych dniach.

Zebranie informacyjne konserwatystów w Warszawie.

Warszawa, 15 czerwca (AW). Wczoraj późnym wieczorem odbyło się zebranie informacyjne członków organizacji zachowawczych pracy państwowej, na którem reprezentowani byli przedstawiciele wszystkich kierunków konserwatywnych w Polsce.

Zwróciła uwagę obecność przedstawicieli Prawicy Narodowej jak pp. Adama Romera, Aleksandra Uznańskiego, przedstawiciela wołyńskiego klubu zachowawczego p. Aleksandra Ledóchowskiego, stronnictw narodowych A. Piaseckiego, oraz przedstawicieli wszystkich pokrewnych organizacyj akademickich.

Dłuższy referat wygłosił sekretarz O. Z. P. P. p. Juljusz Tarnowski i b. minister spraw zagranicznych p. Eustachy Sapieha. W dyskusji wywiązała się żywa wymiana zdań co do możliwości zjednoczenia ruchu konserwatywnego w Polsce.

P. Skulski występuje z zarządu Zakładów Żyrardowskich.

Warszawa, 15 czerwca (AW). B. premier, obecny dyrektor i członek zarządu zakładów żyrardowskich, p. Leopold Skulski zgłosił dymisję z zajmowanego w tej instytucji stanowiska. Powodem dymisji inż. Skulskiego była różnica zdań, jaka powstała między nim, a posiadającymi większość w zarządzie zakładu akcjonarjuszami francuskimi.

Jak się odbędzie uroczystość Bożego Ciała w Warszawie?

Warszawa, 15 czerwca (A). Jutrzejsza uroczystość Bożego Ciała odbędzie się w Warszawie wedle ustalonego od lat ceremonjału. Najuroczyściej wypadnie dzień Bożego Ciała w katedrze świętojańskiej, gdzie będzie obecny p. Prezydent Rzeczypospolitej, członkowie rządu, sejmu, senatu i generalicja. Wszystkie oddziały i instytucje wojskowe garnizonu warszawskiego otrzymały rozkaz wysłania do katedry delegacyj, złożonych z jednego oficera, jednego podoficera i dwóch szeregowców. Przed katedrą ustawi się kompanja honorowa 30 pp. z chorągwią i orkiestrą, szpaler w katedrze utworzy kompanja 21 p. p. O godzinie 11-tej przedpołudniem wyruszy z katedry procesja. Jako asysta honorowa przy baldachimie kroczyć będzie 8 oficerów młodszych, w tem dwóch z piechoty, dwóch szwoleżerów, dwóch z artylerji konnej i dwóch z artylerji najcięższej. Za baldachimem i dostojnikami państwowemi postępować będzie dalsza część kompanji, orkiestra, a potem dopiero publiczność.

Katastofalne burze na Wileńszczyźnie.

Nowogródek, 15 czerwca (PAT). Dnia 12 bm. na terenach pow. nowogrodzkiego, baranowickiego i stołpeckiego szalały gwałtowne burze, połączone z gradem, który dochodził niekiedy do wielkości kurzego jaja. W wielu okolicach zasiewy zostały zniszczone w 75 proc. Również sady zostały zupełnie zniszczone. Drzewa 100-letnie zostały powyrywane z korzeniami. W powiecie stołpeckim kilka wsi jest doszczętnie zniszczonych. Nie obeszło się również bez ofiar w ludziach. Zabitych został o kilka osób, kilka zaś ranionych. W inwentarzu żywym są bardz znaczne szkody. Ludność z ufnością oczekuje doraźnej pomocy ze strony czynników rządowych. Wysłano specjalne komisje, celem zbadania rozmiarów wyrządzonych szkód.

Dział giełdowy.

Kraków, 15 czerwca.

TENDENCJA DLA EFEKTÓW I WALUT UTRZYMANA.

W prywatnych obrotach do chwili rozpoczęcia oficjalnego zebrania na rynku efektów tendencja utrzymana. Zainteresowanie silniejsze dla papierów ciężkich, przy większych obrotach. Kursa kształtowały się następująco: Zieleniewski 21—21.5, Jaworzno 20.40—20.60, Cegielski 40—41, Bank Polski 145—146, Chybie 6.40—6.50, Górka 52.5—53.5, Gazy wsch. 27.5—28, Tohan 16.25—16.75, Elektrownia 42.25—42.75, Nafta 0.38.

Na rynku walut i dewiz tendencja utrzymana, przy nastroju spokojnym. Ilość towaru wystarczająca, przy słabem zainteresowaniu i małych obrotach. W Krakowie got. 8.92'50—8.93, czeki bank. 8.94'50—8.95, w Warszawie got. 8.92'25—8.92'50, czeki 8.94, we Lwowie got. 8.92'25—8.92'75, czeki 8.94—8.95, w Katowicach got. 8.92'75—8.93'25, czeki 8.94'50.

Na wszystkich giełdach sytuacja bez zmian zasadniczych, przy nastroju spokojnym i minimalnych odchyleniach kursowych. Bank Polski płacił w dalszym ciągu za gotówkę dolarową 8.88, za czeki na N. Jork 8.91. Reszta dewiz w stosunku parytetowym do dolara utrzymana.

——0——

Wiedeń, 15 czerwca. Pomyślna tendencja w Berlinie i polepszenie sytuacji na giełdzie budapeszteńskiej przyczyniły się do zwyżki na giełdzie wiedeńskiej. W szczególności zwyżkowała nafta, papiery węgierskie oraz czeskosłowackie.

Siersza Górnicza 5.3, Portland 56, Karpaty 33.5, Gal. Bank Hipoteczny 9.4, Galicja 121, Schodnica 9, Nafta 12.95, Alpiny 42.5, Zieleniewski 17.2.

——0——

Zurych, 15 czerwca (PAT). Paryż 20.36¼, Londyn 25.25¾, Nowy Jork 5.20, Belgja 72.21, Włochy 28.97½, Hiszpanja 89.65, Holandja 208.30, Berlin 123.30, Wiedeń 73.17½, Sztokholm 139.30½, Oslo 134.52½, Kopenhaga 139.05, Sofja 3.75, Praga 15.40½, Warszawa 58.15, Budapeszt 90.65, Białogrod 9.13½, Ateny 7.02, Konstantynopol 2.71, Bukareszt 3.07½ Helsingsfors 13.08, Buenos Aires 220.75.

——0——

aby mógł przynajmniej te kondycje wyrobić: pozwolenie przeyścia przez kordon cesarski z wszystkiemi rekwizytami wojennemi do Obozu. Ieżeliby to było odmówione, lepiej jest poddać się bez kondycji Austryakom, aniżeli Prusakowi, który zawsze był wiarołomcą w każdych przypadkach. Poruczam to rozsądkowi jego, aby czas upatrzyć i nie czynić nie za prędko ni za późno".

W dalszym raporcie do Rady Najwyższej pisze Kościuszko: „Mam Kraków za stracony, bo już go nawet sukkursować niepodobna. Dopóki się o tem nie przekonałem, było moją myślą śpiesznem zwróceniem gen. Zajączka ku Sandomierzowi y moią siłą dać Krakowowi tey kolebce powstania naszego pomoc skuteczną; lecz kiedy nierychło o tem myśleć, odmieniam mój plan".

Raport ten kończy Kościuszko zapewnieniem tem silnejszego zabezpieczenia stolicy.

I rzeczywiście Kraków okazał się straconym. Lecz Wieniawski nie spełnił rozkazu Kościuszki... Zamiast neutralnym Austrjakom, oddał Kraków w dniu 15 czerwca 1794 r. wojskom pruskim, pozostającym pod rozkazami gen. Hanera.

A później z obozu pod Jedlińskiem pisze Kościuszko do tejże Rady pod datą 18 czerwca:

...„Czuję potrzebę komunikować Radzie raport gen. Wieniawskiego, komendanta Krakowa. Nie mogąc całey siły moiey poświęcić na obronę miasta tego y przewiduiąc, że go niepodobna od napadu nieprzyjacielskiego na długo ubezpieczyć, dałem był sekretny rozkaz komendantowi, który mu wtedy otworzyć zaleciłem, gdy siłą przewyższającą zagrożony będzie. Po wypadku 6 czerwca rozkaz ten był otworzony, dopełniony i nieskuteczny jak raport dowodzi. Chciałem pod kondycyą nienaruszania granic y niepodległości Rzptey oddać Kraków w depozyt austryackiemu woysku; chciałem tą ponętą wciągnąć Dwór ten choć w niewyraźną nam pomoc y uchronić miasto od zemsty nieprzyjacielskiej...".

Tak, Kościuszkę, uznającego dotąd tylko Rosję za jedynego i głównego wroga Polski, o fałszu i podłości polityki pruskiej przekonały dopiero... Szczekociny.

Oddanie Krakowa przez Wieniawskiego Prusakom, bezpośrednim wrogom insurrekcji, wzmocniło tem samem bezpośrednio a strategicznie boki i tyły wojsk nieprzyjacielskich. Czyn Wieniawskiego, w dodatku nie stosującego się do jasnego i wyraźnego rozkazu Kościuszki, nosi znamiona oczywistej zdrady. Nazwą zdrajcy też napiętnował go sam Kościuszko wprost na piśmie. Piętno zdrajcy poczuł też Wieniawski i wcześniej, bo w dniu oddania Krakowa Prusakom, chroniąc się przed zemstą ludu krakowskiego do obozu austrjackiego do Podgórza.

W raporcie z obozu pod Przybyszowem pod datą 23 czerwca pisze Kościuszko do Najwyższej Rady:

„Dowiaduię się, że poddanie Krakowa potrwożyło słabe w Warszawie umysły, bo dusze prawdziwie republikańskie zdradą iednego człeka zrażać się nie umieią. Powinnością republikańską iest: nie rozpaczać, y przeciwności zwalczyć ze stałością. Niech rada ma na oku tych, co trwożą".

Dalsze losy Wieniawskiego znane.

Zasądzony przez warszawski sąd kryminalny w zaoczności na karę śmierci, został powieszony „in effigie".

——0——

Szczegóły uroczystości krakowskich.

EKSHUMACJA ZWŁOK SŁOWACKIEGO.

Do Warszawy nadeszły wczoraj z Paryża następujące informacje:

We wtorek 14 bm. dokonano o godz. 8 rano na cmentarzu Montmartre **ekshumacji zwłok Juljusza Słowackiego** w obecności ambasadora **Chłapowskiego**, gen. konsula polskiego **Poznańskiego**, b. ministra **Targowskiego**, członków prezydjum paryskiego Komitetu Słowackiego, przybyłych z Warszawy literatów **Or-Ota i Lechonia.**

Okazało się, że całe wieko drewnianej trumny, kryjącej popioły Wieszcza było **zbutwiałe.** Zdjęto je kawałkami. **Prochy i kości Wieszcza** złożono na przygotowanem, rozpostartem płótnie. **Czaszka była nieuszkodzona, pozostał na niej długi pukiel włosów.** Po dokonanym pomiarze czaszki, złożono drogie szczątki do **hebanowej trumny.**

W dalszym ciągu donoszą z Paryża 14-go bm.:

Dziś w kościele Wniebowstąpienia Pańskiego odbyło się **uroczyste nabożeństwo w związku z ekshumacją zwłok Juljusza Słowackiego.** W nabożeństwie wziął udział ambasador polski Chłapowski, minister pełnomocny Targowski, reprezentanci rządu francuskiego, przedstawiciele **Sokoła** we Francji i Ameryce, oraz różnych innych organizacyj polskich. W nabożeństwie **wziął również udział arcybiskup paryski kardynał Dubois.**

O godz. 11.30 zwłoki Wieszcza zostały przewiezione do **ambasady polskiej i tam zostały wystawione na widok publiczny.**

O godz. 8 wieczorem trumna ze zwłokami Słowackiego przewieziona będzie **do Cherbourga,** gdzie będzie załadowana na statek i przewieziona do Polski.

W PRZEDDZIEŃ EKSHUMACJI SŁOWACKIEGO.

Paryż, 14 czerwca.

W przeddzień ekshumacji zwłok Słowackiego odbyła się tu **akademja polska,** której przewodniczył ambasador **Chłapowski.** Ambasador, zagajając posiedzenie, zaznaczył, iż uroczystości, które w chwili obecnej dla całej Polski się rozpoczynają, nie są uroczystościami żałobnemi, lecz **dniami radości,** gdyż wychodźctwo polskie we Francji, żegnając Wieszcza, który przez krótki, a nieśmiertelny okres swego żywota podtrzymywał naród na duchu, głosząc stale: „Zwycięstwo przy nas będzie", cieszy się, że nieśmiertelne te prochy odchodzą z wolnej ziemi francuskiej do wolnej ziemi polskiej.

Dłuższy odczyt o Juljuszu Słowackim wygłosił p. Antoni **Potocki,** poczem szereg przemówień wygłosili przedstawiciele różnych instytucyj. A więc: p. Franciszek **Pułaski** im. Krakowskiej Akademji Umiej. i Bibljoteki Polskiej w Paryżu, prof. Zygmunt **Zaleski** — im. Ministerstwa Oświaty, Karol **Poznański** — im. konsulatu generalnego polskiego w Paryżu, dr. **Jarkowski** im. Towarzystwa Pracy Kulturalnej dla wychodźtwa i szeregu organizacyj robotniczych, p. **Hieronimko** im. korespondentów polskich, p. **Romer-Ochenkowska** im. Związku Literatów i Syndykatu Dziennikarzy Polskich w Wilnie, Koczorowski im. Tow. Przyjaciół Książki, **Bobrowski** im. Związku studentów Polaków w Paryżu, **Puacz** im. korporacji Filarecja, **Cięcierski** im. Tow. Techników, **Kowalski** im. sokolstwa amerykańskiego, **Michalski** im. Tow. gimnastycznego „Polonia". **Perkowski** im. Stow. Młodych muzyków, **Kroczyński** im. Miłośników sceny, **Dąbrowski** im. sokolstwa polskiego we Francji.

Akademję zakończyła część koncertowa, z udziałem Stanisławy Korwin-Szymanowskiej (śpiew), Wandy Piaseckiej (fortepian), Janiny Zarzyckiej (deklamacja) i Tadeusza Genety (skrzypce).

Ukazał się w Paryżu z datą 15 czerwca numer czasopisma „La Pologne", poświęcony Słowackiemu. Numer ten, wydany pod kierownictwem Antoniego Potockiego zdobią liczne ilustracje.

—0—

Z krakowskiego Komitetu sprowadzenia zwłok Słowackiego otrzymujemy, oprócz już wczoraj przez nas podanych, następujące informacje:

PRZEMÓWIENIA W CZASIE UROCZYSTOŚCI

Co do przemówień w czasie uroczystości nie zapadły ostateczne decyzje. Przewidywane są w dniu przybycia zwłok Poety do Krakowa **trzy krótkie powitania:** imieniem miasta, komitetu i młodzieży. Następnego dnia zostaną wypowiedziane dwie mowy. Według wszelkiego prawdopodobieństwa przemawiać będzie na Wawelu marsz. Piłsudski.

Komitet zwraca się z prośbą do **związków muzycznych** i śpiewackich, które dotąd nie zgłosiły swego uczestnictwa w obchodzie Słowackiego, a pragną w nim brać czynny udział, by zechciały się — i to jak najrychlej — **zgłosić do dyr. Wiktora Barabasza, Kraków, Stary Teatr,** pl. Szczepański, konser. muzyczne.

NALEPKI I ODZNAKI PAMIĄTKOWE.

Po nalepki i odznaki pamiątkowe (pomysłu art. mal. prof. Mehoffera i art. rzeźbiarza p. Popławskiego) należy się zwracać do prof. Józefa Wiśniowskiego (Kraków, Al. Słowackiego 7 I. p.). — Tam też należy nadsyłać później sprawozdania z uroczystości odbytych ku czci Wieszcza (z fotografjami).

SZTUKA DLA UCZCZENIA OBCHODU SŁOWACKIEGO.

W czasie uroczystości krakowskich wystawi — jak nam donoszą — Teatr mejski w Krakowie „Balladynę" z p. Hałacińską w roli tyt. a p. Starską w roli Goplany.

Utalentowany i znany art. mal. p. Józef Pieniążek przygotował dla Komitetu na uroczystość Poety wspaniały album z widokami z rodzinnego miasta twórcy Anhellego, Krzemieńca, złożone z 20 akwafort, między któremi zasługuje zwłaszcza na uwagę: widok z Liceum na Górę Bony, grób ukochanej Matki Wieszcza, dom, zamieszkiwany swego czasu przez nią itd. Akwaforty te znajdą pomieszczenie na wystawie pamiątek po Słowackim. — Przygotowuje się też z nich karty korespondencyjne.

Na zaproszenie Komitetu wybitny kompozytor p. Michał Świeżyński ułożył marsz żałobny na pogrzeb Słowackiego. Utwór ten zostanie wykonany w czasie uroczystości krakowskich.

Miejski Komitet obchodowy pod przewodnictwem wiceprezydenta miasta dra Schneidra pracuje bez przerwy nad ustaleniem wszystkich **szczegółów pochodu** jakoteż organizacją **Straży obywatelskiej** oraz przygotowaniem **kwater i wyżywienia** dla licznie zgłaszających się delegacyj z całego państwa i zagranicy.

Zgłoszenia tych delegacyj w pochodzie tudzież zapotrzebowanie kwater i wyżywienia przyjmuje do 22 czerwca biuro Miejskiego Komitetu w sali konferencyjnej Magistratu na I. p. od 5—8 godziny po południu Nr. telefonu 1051

—0—

KU UCZCZENIU SŁOWACKIEGO podczas wczorajszego staraniem Krakowskiej Gminy izraelickiej urządzonego nabożeństwa w świątyni postępowej dla młodzieży szkół powszechnych wygłosił podniosłe kazanie rabin dr Thon. W dniu złożenia zwłok Słowackiego na Wawelu urządzi krakowska Rada wyznaniowa nabożeństwo dla młodzieży szkół średnich.

Zamiast wieńca na trumnę Słowackiego uchwaliła Rada wyznaniowa 100 zł. na Bibljotekę Jagiell., 100 zł. na szkołę Talmud Tora i 100 zł. na cele Stow. biednych uczniów szkół średnich i powszechnych.

—0—

Lwów podczas uroczystości złożenia prochów Słowackiego.

(Telegram własny „N. Reformy").

Lwów, 15 czerwca. Widomym symbolem hołdu Lwowa dla Słowackiego w dniach uroczystości warszawskich i krakowskich będzie **kolumna ustawiona w miejscu kamienia węgielnego pod pomnik przed Teatrem Wielkim.** Na szczycie kolumny **zapłonie znicz, który palić się będzie przez cały okres uroczystości warszawskich i krakowskich,** dopóki prochy wieszcza nie spoczną w podziemiach Wawelu. Przy zniczu zaciągną straże wojsko i organizacje społeczne Lwowa.

We czwartek 16 bm. o godz. 12 w południe odbędzie się w galerji Zakładu Narodowego im. Ossolińskich we Lwowie otwarcie **wystawy pamiątek po Słowackim.** Na wystawę składa się bogata kolekcja autografów, druków, rysunków oraz dzieł sztuki Malczewskiego, Pruszyńskiego, Szymanowskiego, Wyczółkowskiego i innych. Dochód z wystawy przeznaczony jest na budowę pomnika Słowackiego we Lwowie.

LUBLIN KU CZCI SŁOWACKIEGO.

Z inicjatywy prof. W. Hahna młodzież akademicka Uniw. Lubelskiego wyłoniła z pośród siebie akademicki komitet uczczenia Słowackiego, który ma w programie między innemi uroczyste nabożeństwo, akademję, pochód manifestacyjny, uroczysty wieczór w teatrze, oraz wydanie jednodniówki ku czci Poety.

Listy z kraju.

(Korespondencja „N. Reformy".)

Tarnów, 11 czerwca

(Rada m. wobec wybuchu w Witkowicach. — Zbiórka na sprowadzenie zwłok Słowackiego. Zbrodnia morderstwa przed sądem przysięgłych. — Egzamin dojrzałości w I pryw. seminarjum naucz. żeńskiem im błog. Kingi).

Pod przewodnictwem burm. dra Kryplewskiego odbyło się posiedzenie Rady miejskiej. Przed przystąpieniem do porządku dziennego zabrał głos burmistrz i imieniem Rady wyraził wyrazy **gorącego współczucia Krakowowi** i wsiom okolicznym z powodu **wybuchu prochowni w Witkowicach,** oraz postawił wniosek przesłania ofiarom katastrofy 200 zł. Rada przemówienia burmistrza wysłuchała stojąc, a wnioski bez dyskusji uchwaliła.

Z kolei nastąpiły interpelacje. Ks. prałat Lubelski zgłosił interpelację w sprawie skandalicznego stanu szkoły powszechnej im. Hoffmanowej, która wywołała bardzo ożywioną dyskusję, a r. Baron w sprawie przyśpieszenia otworzenia filji pocztowej, która ze względu na ruchliwość miasta jest niezwykle potrzebną. Po odpowiedzi burmistrza na interpelacje, przystąpiono do porządku dziennego. — Przyjęto do wiadomości zatwierdzenie przez województwo budżetu gminnego na rok 1927-28 z tem, że wszystkie subwencje na cele humanitarne i kulturalne **zostały zmniejszone do połowy,** a nadto że wstawioną została nowa pozycja 13.000 zł. na szpitale krajowe.

Sprawę budowy rzeźni referował dyr. inż. Leuchter. Referent przedstawił gruntownie sprawę budowy rzeźni, która według planów inż. Góreckiego z Krakowa może stanąć tylko na gruntach miejskich w Klikowej, zwłaszcza, że kwestja wody, tak ważna dla rzeźni, została rozwiązaną. W myśl swoich wywodów postawił wniosek magistratu o wybudowaniet rzeźni wraz z chłodnią i kafilarnia, oraz z targowicą na gruntach miejskich w Klikowej. Wniosek uchwalono.

Nadto uchwalono jednomyślnie wniosek magistratu o przyznanie dożywotniego daru honorowego w kwocie 200 zł. miesięcznie wdowie po bł. p. dr Eljaszu Goldhammerze, załatwiono sprawy personalne pracowników magistratu, oraz dokonano wyboru do komisji rewizyjnej w osobach pp. Gutowskiego, Heimana, dr Silbigera, Schantrocha, Maschlera, Niedzielskiego, Żarka i Huperta.

Jako delegaci **na uroczystość sprowadzenia zwłok Słowackiego do Krakowa** zostali wybrani: burm. dr Kryplewski, wiceburm. dr Muetz, asesor Jakubowski, asesor Ciołkosz i prof. Wojciechowski.

Staraniem p. Wojciechowskiej odbyła się zbiórka uliczna na sprowadzenie zwłok Juljusza Słowackiego do kraju, która przyniosła 246 zł. 10 gr.

Przed Trybunełm sędziów przysięgłych odbyła się rozprawa przeciw Władysławowi Zaródowi i Władysławowi Zawadzie z Woli Żelichowskiej o zbrodnię morderstwa, dokonanego na osobie Walentego Pawliny w Hubenicach. Zbrodni dokonano w marcu br. Powodem była nienawiść. Po przeprowadzonej rozprawie sędziowie przysięgli zaprzeczyli pytania w kierunku morderstwa i zabójstwa, a zatwierdzili pytanie z paragr. 335 u. k. (zastrzelenie bez złego zamiaru), wobec czego Zaród zasądzony został na rok aresztu, a Zawada został uwolniony. — Trybunałowi przewodniczył s. s. o. Jachna, wotowali s. s. o Kapa i Miarczyński, oskarżał zast. prok. dr Kozub, rodzinę zastępował adw. dr Kozłowski, bronili adwokaci: dr Skowroński, dr Żmigród, dr Hubert i dr Zaręba.

Pod przewodnictwem ks. Kotfisa, dyrektora gimnazjum w Debicy, odbył się egzamin dojrzałości w I. pryw. seminarjum naucz. żeńskiem im. błog. Królowej Kingi. Świadectwo dojrzałości otrzymały: Bańkówna Ludwika, Bernatowiczówna Helena, Bryżanka Marja, Bryżanka Zofja, Chodacka Józefa, Chrabąszczówna Stefanja Marja, Chrabąszczówna Stefanja Janina, Czapkiewiczówna Wanda, Dadegówna Katarzyna, Doktorówna Helena, Dyniówna Wład., Flisówna Janina, Gawrońska Wł., Gesinżanka Joanna, Grudniówna Marja, Korniakówna Zofja, Kotasiówna Miecz., Krynicka Józefa, Kuliżanka Janina, Lachodyczówna Anna, Laskowska Bronisława, Nowakówna Anna, Laskowska Bronisława, Nowakówna Anna, Olesiówna Helena, Pasiutówna Helena, Piotrowska Wiktorja, Polakówna Józefa, Polkówna Anna, Repczyńska Marja, Rzepkówna Franciszka, Rzepkówna Olimpja, Sedlakówna Marja, Sobańska Walerja, Sobotówna Helena, Sowianka Bronisława, Stanczykiewiczówna Stefanja, Stymlanka Irena, Sygulińska Stanisława, Szybalska Zofja, Węglowska Stanisława, Wiśniewska Zofja, Wolszanka Stanisława, Wyczesanówna Marja, Zgłobiszówna Aleksandra i Zgłobiszówna Irena.

Mauzoleum Kasprowicza na Harendzie.

(Korespondencja „N. Reformy".)

Zakopane, 14 czerwca.

(kap) Jak wiadomo, dn. 1 sierpnia br. miało się odbyć uroczyste przeniesienie zwłok Jana Kasprowicza ze starego cmentarza zakopiańskiego do budującego się mauzoleum na Harendzie. Ostatnio jednak przesunięto termin przeniesienia zwłok do **1 sierpnia 1928 r.** Przesunięcie to spowodowane zostało uroczystością sprowadzenia do kraju prochów Słowackiego, która oddzielona zaledwie miesiącem od terminu wyznaczonego na przeniesienie zwłok Kasprowicza, musiałaby wpłynąć na zmniejszenie się zainteresowania uroczystością kasprowiczowską.

Roboty jednak około mauzoleum znajdują się w pełnym toku. Roboty betoniarskie są ukończone, krypta grobowca również. Przystąpiono już do układania granitowych płyt.

Strona finansowa budowy grobowca była dotąd bardzo wydajnie wspierana przez Wielkopolskę, która złożyła na ten cel już 37.500 zł. Spodziewany jest wpływ 15.000 zł. z magistratu Warszawy oraz różne kwoty od poszczególnych samorządów. Spodziewane jest również wpłynięcie pierwszej raty w kwocie 25 tys. zł. przyobiecanej przez wicepremjera Bartla pomocy rządowej. Fundusze te dadzą możność ukończenia budowy mauzoleum w ciągu lata br.

Minister Miedziński wśród Strzelców i Legjonistów.

O godz. 8-mej min. Miedziński w towarzystwie majora Dziadosza przybył do lokalu „Związku Strzeleckiego“ i „Związku Legjonistów“ przy ul. Florjańskiej, gdzie u bramy powitali go prezesi obydwu organizacyj pp. Dr. Dyboski i prof. Pochmarski w gronie legjonistów i strzelców. W lokalu Związków w imieniu obydwu stowarzyszeń w serdecznych słowach przemówił do P. Ministra pierwszy prezes „Związku Legjonistów“ jeszcze z r. 1918, mec. Dr. Kwieciński, witając w gościu drogiego towarzysza broni, strzelca z r. 1914, wybitnego oficera Legjonów i b. komendanta P. O. W., po raz pierwszy wchodzącego do skromnego strzelecko-legjonowego lokalu w dostojnym charakterze ministra Rzeczypospolitej. Po równie serdecznej odpowiedzi P. Ministra odbył się wspólny obiad, w którym wzięli udział członkowie Zarządów Związku Strzeleckiego i Związku Legjonistów. Z gości przybyli dowódca korpusu gen. Wróblewski, p. Wicewojewoda Morawski i dowódca 20 pp. pułk. Kruk-Szuster. Piękny i pełny wyrazu toast na cześć Marszałka Piłsudskiego wniósł dr. Dyboski, na cześć min. Miedzińskiego gorąco toastował mec. dr. Klimecki. W odpowiedzi min. Miedziński wygłosił dłuższe przemówienie, w którem oświetlił rolę czynnika legjonowego, podkreślając jego wybitnie państwotwórcze znaczenie i przykładną zdolność podporządkowania się zupełnego wielkiej idei państwa. Przemówienie swoje zakończył toastem na cześć armji polskiej i dowódcy korpusu gen. Wróblewskiego. Toast na cześć obecnych przedstawicieli władz państwowych pp. wicewojewody Morawskiego i szefa bezpieczeństwa dra Dziadosza wniósł sekretarz „Zw. Legj.“ p. Strojek. W miłym i serdecznym nastroju, wśród koleżeńskiej pogawędki i pieśni, zebranie przeciągnęło się do chwili odjazdu p. ministra. O godz. 11 min. Miedziński żegnany przez towarzyszy broni udał się w towarzystwie p. wicewojewody Morawskiego na dworzec kolejowy. U wyjścia na ul. Florjańską gorącą owację p. ministrowi urządzili licznie zebrani pracownicy pocztowi.

POŻEGNANIE P. MINISTRA NA DWORCU.

W sali recepcyjnej dworca kolejowego w gronie licznie zebranych urzędników i pracowników pożegnał odjeżdżającego p. ministra prezes poczty p. Jarszyński. W odpowiedzi min. Miedziński dał wyraz żywemu odczuciu i zrozumieniu doli pracownika państwowego, podkreślając konieczność przykładnej pracy i nieustającego poświęcenia dla dobra państwa i przyszłych pokoleń. Po odbytej jeszcze inspekcji urzędu pocztowego na dworcu kolejowym min. Miedziński udał się na dworzec. Tutaj przy dźwiękach marsza „Pierwszej brygady“, granego przez orkiestrę pocztowców serdecznie pożegnała p. ministra delegacja „Związku niższych pracowników poczty“, która prowadzona przez prezesa p. Kopfa niezwykle licznie przybyła na dworzec kolejowy ze swym sztandarem. W pożegnaniu wzięli udział przedstawiciele władz państwowych z p. wicewojewodą Morawskim na czele, oraz reprezentantami „Strzelca“ i „Związku legjonistów“.

Sensacyjna sprawa w warszawskiej Radzie adwokackiej.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 15 czerwca (A). W ostatnich czasach **wielką sensację** budziła w Warszawie **sprawa, która ma charakter istotnie niezwykły.**

Oto na warszawskiej **radzie adwokackiej** znalazła w tych dniach swój **epilog sprawa następująca:**

Adwokat Polikier podczas wyborów do rady m. Warszawy postanowił **zdobyć fundusze wyborcze dla listy Nr. 25.**

Gdy mianowicie zwróciło się do niego w owym czasie **Towarzystwo Akcyjne Elektryczne** z prośbą **o wyrobienie pewnej koncesji,** adwokat **Polikier** podjął się sprawy, ale **zażądał aby Towarzystwo złożyło miljon złotych na fundusz wyborczy listy 25.**

P. Polikier, chcąc przekonać swoich klijentów użył przytem **tak mocnego argumentu, że rzekomo PASTA również miała zrobić w ten sposób i złożyła haracz na rzecz listy Nr. 25, za co otrzymała liczniki.**

Sprawa powyższa doszła **do wiedzy rządu,** który też **zażądał natychmiast od rady adwokackiej przeprowadzenia postępowania dyscyplinarnego przeciwko adwokatowi.**

Po długiem badaniu sprawy **rada orzekła, że adwokat Polikier postąpił nieetycznie** i nadużył swego stanowiska, wskutek czego zostaje **zawieszony w czynnościach adwokackich na przeciąg trzech miesięcy.**

—0—

KRONIKA.

Kraków, 15 czerwca.

Zjazd oficerów rezerwy w Krakowie.

W sobotę i niedzielę najbliższą, t. j. 18 i 19 czerwca zjeżdżają do Krakowa z całej Polski oficerowie rezerwy na doroczny Zjazd. Zjazd rozpocznie się w sobotę o godzinie 9-tej rano nabożeństwem w kościele OO. Kapucynów. Kazanie wygłosi ks. generał Niezgoda. O godzinie 10.45 otwarcie Zjazdu w Kasynie oficerskiem przemówieniem prezesa Związku Dra Szurleja, o godzinie 11.20 przemówienie marszałka **Piłsudskiego przez Radjo-Polskie,** poczem nastąpią przemówienia reprezentantów rządu, władz i zaproszonych gości.

Po południu toczyć się będą obrady komisyjne. Równocześnie nastąpi wzorowy pokaz pracy przysposobienia wojskowego. Wolni od obrad wyjadą do Wieliczki, celem zwiedzenia salin. Członkowie Koła krakowskiego, chcący brać udział w wyjeździe do Wieliczki zgłoszą się w Związku między 6—7-mą popoł. do piątku włącznie.

W niedzielę o godzinie 10-tej rano Zjazd złoży wieniec pod pomnikiem grunwaldzkim. Do zebranych pod pomnikiem przemówi prezes Dr. Szurlej. Na Zjazd przybywa minister komunikacji Romocki i płk. Beck, oraz przedstawiciele marszałka Piłsudskiego, wicepremjera Bartla i ministra generała Składkowskiego. Zjazd zakończy obrady w niedzielę popołudniu.

Otwarcie wystawy sztuki węgierskiej w Krakowie.

W niedziele dnia 19-go b. m. o godz. 11-tej przed południem nastąpi w Pałacu Sztuki w Krakowie uroczyste otwarcie wystawy sztuki węgierskiej. W uroczystości otwarcia wystawy wezmą udział reprezentanci rządu węgierskiego: sekretarz stanu węg. min. oświaty Robert K. **Kertesz** z Budapesztu, poseł pełnomocny węgierski minister Aleksander **Belitska** z Warszawy, oraz przedstawiciel węgierskiej państwowej rady kultury i sztuki Franciszek **Herczeg** z Budapesztu.

Organizacją wystawy zajmuje się poselstwo węgierskie w Warszawie przez tutejszy konsulat węgierski, przy czynnej pomocy miejscowego komitetu obywatelskiego, w którego skład zaproszeni zostali reprezentanci władz i świata naukowego i artystycznego.

Miejska bibljoteka publiczna im. Ernesta Bandrowskiego.

Stan miejskiej Bibljoteki publicznej, składającej się z fundacji pamiątkowej ś. p. Kownackich, oraz z darów p. prezydenta miasta Inż. Karola Rollego, inż. Karola Stadtmullera, Dra Tadeusza Kannenberga, Dra Sternschussa i innych ofiar, w dniu 1-go czerwca r. b. wykazywał 1743 dzieł w 2405 tomach. Po wcieleniu do Bibljoteki publicznej księgozbioru Wyższych Kursów dla kobiet im. Dra Adrjana Baranieckiego 4002 dzieł — 5276 tomów — całość wynosi 5745 dzieł — 7681 tomów. Bibljoteka umieszczona została w Miejskiem Muzeum przemysłowem przy ul. Smoleńskiej 9 i jest dostępna dla publiczności do korzystania na miejscu w godzinach wieczorowych od 5 popoł. do 8 wiecz.

Ablegat apost. dla wręczenia beretu kard. Hlondowi.

Z Rzymu donoszą: Papież mianował Msg. Galleri di Vignale ablegatem apostolskim, którego zadaniem będzie wręczenie beretu kardynalskiego kardynałowi Hlondowi.

Pomoc rządu na kolonje letnie dla dzieci.

Z Warszawy donoszą:

Minsterstwo pracy i opieki społecznej postanowiło wyasygnować na cele kolonij letnich dla dzieci i młodzieży łączną sumę 156 tysięcy złotych. Kwota ta zostanie przekazana komisarjatowi rządu w Warszawie i szesnastu urzędom wojewódzkim.

Kolonje letnie młodzieży akademickiej.

Jak corocznie, tak i obecnie ogólnopolski Związek Bratnich Pomocy otwiera kolonje letnie w Gdyni. Tupadłach i Nowiczach. Związek oznaczył kwotę na 3 zł. 80 gr. dziennie w Gdyni i Tupadłach, na 3 zł. 60 gr. w Nowiczach. Kolonje będą otwarte już w dniu 25 czerwca i trwać będą do dnia 15 września.

Kolonja morska w Gdyni posiada własne place sportowe, duży nacisk kładzie się na wychowanie fizyczne i wycieczki krajoznawcze.

Kolonja w Tupadłach, położona jest na najpiękniejszem wybrzeżu polskiego morza, między Rożewiem a Karwią. Posiada własny nowowybudowany pawilon i własne konie. Dojazd przez Puck do Łebcza.

Kolonja w Nowiczach (woj. wil.) położona jest w bardzo malowniczej okolicy, prowadzi własne gospodarstwo wiejskie i posiada doskonałe warunki wypoczynkowe.

Zgłoszenia przyjmuje i udziela bliższych informacyj Centrala Akademickich Stowarzyszeń Samopomocowych w Krakowie, Jabłonowskich 12, parter, we wtorki, czwartki i soboty między godziną 18-tą a 19-tą, względnie Stowarzyszenia Samopomocowe w Krakowie.

Triumfalny wyjazd cadyka z Warszawy.

Z Warszawy donoszą:

Wczoraj ulicę Sienną w Warszawie oraz ulice przyległe **wypełnił kilkunastotysięczny tłum żydów,** tarasującą całkowicie chodniki i jezdnie. Morze głów falowało na wszystkie strony. Z trudnością można było dowiedzieć się, o co chodzi.

Okazało się, że w domu nr. 72 przy ul. Siennej **zamieszkał cadyk z Góry Kalwarji, Alter, który wyjeżdżał właśnie do Palestyny** na ślub swego bratanka i był w przejeździe w Warszawie. Zebrana tłumnie ludność żydowska chciała, stawiając się gremjalnie **oddać hołd swemu cudotwórcy.**

W pewnym momencie na wieść, że **rabin udaje się na dworzec,** tłum złożony z około 5.000 osób, **rozbiegł się po wszystkich bocznych ulicach,** prowadzących w kierunku ul. Chmielnej do dworca głównego. W mgnieniu oka ukazało się **kilkadziesiąt dorożek, wiozących całe gromady pasażerów, wiele aut, tramwaje zostały tak zabite pasażerami, że nie było przejścia dla koduktorów.**

Dworzec główny został opanowany przez tłum, obstawiono wszystkie okienka kasy oraz automaty z biletami peronowemi. Gromady ciekawych nie mogąc dotrzeć do wagonu, w którym znajdował się cadyk, **umieściły się na brekach oraz na dachach sąsiednich pociągow. Wraz z temi tłumami zjawiło się na dworcu kilku posłów i senatorów żydowskich.** Niektórzy z nich oraz kilkuset wiernych odjechali tymsamym pociągiem, odwożąc rabina do granicy polskiej. W czasie ścisku i gwałtownego naporu **szereg ludzi został poranionych** tak, że w kilku wypadkach interwenjowało pogotowie ratunkowe.

—o§o—

NASTĘPNY NUMER „N. REFORMY“, z powodu przypadającego jutro uroczystego święta Bożego Ciała, ukaże się w piątek po południu o zwykłej porze.

—0—

(s) **BOŻE CIAŁO.** W dniu jutrzejszym kościół katolicki obchodzi święto Eucharystji, czyli Sakramentu Ciała i Krwi Pańskiej. Najświetniejsza część nabożeństwa w dzień Bożego Ciała jest uroczysta procesja, w której Zbawiciel niesiony jest w triumfie, z wielką uroczystością. Procesja ta, ustanowiona przez papieża Urbana IV i zaleconą była przez Sobór Trydencki.

W Krakowie uroczystość Bożego Ciała, która trwa przez 8 dni, rozpoczyna się wspaniałą procesją, która wyruszy jutro o godz. 8 rano z katedry wawelskiej, prowadzona przez ks. metropolitę Sapiehę. W uroczystości tej, prócz licznych bractw kościelnych, cechów krakowskich, duchowieństwa, przedstawicieli władz, biorą również udział kompanje honorowe w pełnym rynsztunku bojowym. Procesja obchodzi Rynek, gdzie przy ustawionych czterech ołtarzach członkowie kapituły metropolitalnej śpiewają cztery ewangelje według św. Mateusza, Marka i Łukasza. Po skończonej uroczystości, procesja wraca do świątyni wawelskiej.

MUZYKA KOŚCIELNA. W kościele św. Piotra we czwartek 16 b. m. (dzień Bożego Ciała), podczas Mszy św. o godz. 12 art. op. M. Mściwojewska (sopran), pna H. Hrabiówna (alt), p. St. Hajduk (skrzypce),, prof. T Flasza (organy), wykonają szereg solów i duetów religijnych

PRZYJAZD MŁODZIEŻY WIELKOPOLSKIEJ NA POGRZEB SŁOWACKIEGO. Kuratorjum szkolne poznańskie urządza trzydniową wycieczkę młodzieży szkolnej do Krakowa, celem wzięcia udziału w uroczystościach pogrzebowych Słowackiego.

W niedzielę 26 czerwca wyjedzie osobowy pociąg wycieczkowy, obliczony na 500 miejsc i powiezie reprezentacje wszystkich zakładów szkolnych województwa poznańskiego.

NA WCZORAJSZYM TARGU płacono następujące ceny: litr mleka zbieranego 25—30 gr., niezbieranego 35—40 gr., kwaśnego 25—30 gr., śmietany słodkiej 60—70 gr., kwaśnej 1.80—2.20 zł. 1 kg. masła zwyczajnego 4.60—4.80 zł., deserowego 5.60—6 zł., sera krowiego 1.50—1.60 zł., jaja za kopę 7.80—8.20 zł., za sztukę 13—15 gr. Drób: kura 4—8 zł., para kurcząt 3—8 zł., kaczka żywa 5—6 zł., gęś żywa 5—8 zł. Owoce: 1 kg. jabłek krajowych 3—3.40 zł., stołowych 3.50—4 zł., litr poziomek 2.40—2.80 zł., 1 kg. agrestu 1.20—1.40, czereśni 3—3.40 zł. Jarzyny: 1 kg. ziemniaków 24—25 gr., buraków starych 80 gr. do 1 zł., nowych wiązka 60—80 gr., marchwi starej 60—70 gr., nowej wiązka 60 gr do 1 zł., cebula stara 80—90 gr., nowa wiązka 50—60 gr., czosnek 2—2.50 zł., kalarepa nowa wiązka 50—70 gr., pietruszka 1.20—2 zł., nowa wiązka j0—90 gr., rzodkiewka wiązka 15—20 gr., 1 kg. szparagów 3—4 zł., ogórki sztuka 60 gr. do 1.50 zł Dowóz artykułów mały, ceny przeważnie utrzymane, na targu jarzynowym z nowalji pojawił się groszek cukrowy, cena jego jednak była nadmiernie wygórowana; płacono do 11 zł. za litr groszku łuskanego.

REWIZJA HOTELI KRAKOWSKICH. Komisja miejska, pod przewodnictwem wiceprez. Ostrowskiego, przy udziale naczelnika wydziału przem., st. radcy mag. Kubalskiego i referenta i mag. dra Romańskiego, rozpoczęła wczoraj objazd hoteli krakowskich, celem zbadania ich stanu z okazji zjazdu na sprowadzenie zwłok Słowackiego. Rewizja potrwa kilka dni.

NIEMIŁA PRZYGODA ROLNIKA W KRAKOWIE. W dniu wczorajszym Władysław Szczerba, lat 25 liczący, rolnik z Lizna, w powiecie toruńskim, w nieznanem mu towarzystwie dwóch kobiet i jednego mężczyzny wsiał do dorożki, każąc jechać w kierunku Podgórza. W momencie, kiedy się zdrzemnął, towarzystwo jego ulotniło się z dorożki. Po przebudzeniu, zauważył brak portfelu z kwotą 700 złotych, kwitem na 1000 zł. i dokumentami osobistemi.

ECHA ZAMORDOWANIA Ś. P. PALUCHOWEJ. W poszukiwaniu za dalszemi częściami zwłok zamordowanej Paluchowej. znaleziono w dniu wczorajszym w rzece Dłubni lewe przedramię zamodowanej.

ZAGINIĘCIE UMYSŁOWO-CHOREGO. Marja Włodarska, zamieszkała przy ul. Zwierzynieckiej, doniosła do policji, że jej 22-letni syn Roman, umysłowo chory, wydalił się z domu w dniu 13 b. m. i dotychczas nie wrócił.

ATAK SZAŁU. Wczoraj na placu Serkowskiego w Podgórzu doznał ataku szału Stanisław Kozioł, lat 20 liczący, parobczak z Mogilan. Po ubezwładnieniu chorego przez policję, oddano go opiece domowej.

NIESZCZĘŚLIWY WYPADEK PRZY PRACY. Na stację Pogotowia ratunkowego przywieziono Wiktorję Rybkową, robotnicę, 38 lat liczącą, która podczas wyładowywania drzewa z wozu spadła i doznala złamania lewej ręki, oraz ogólnych obrażeń cielesnych. Nieszczęśliwą przewieziono do szpitala na oddział chirurgiczny.

NAGŁY ZGON. Dziś rano zawezwano Pogotowie ratunkowe na stację Kraków—Płaszów, gdzie zmarł nagle wskutek udaru sercowego palacz kolejowy niestwierdzonego na razie nazwiska.

—0—

WYKŁAD B. PREMJERA ALEKS. SKRZYŃSKIEGO. We czwartek 16 b. m. o godz. 5 po pol. w auli Uniwersytetu, staraniem Akademickiego Związku Pacyfistów, b. premjer. Aleksander Skrzyński, wygłosi odczyt na temat: „Liga Narodów a Polska“. Wstęp wolny.

ODCZYT PROFESORA GRECKIEGO. Bawiący w Krakowie profesor uniwersytetu ateńskiego, dr. Tennistakles Bolides, wygłosi dzisiaj, 15 b. m., o godz. 6 wieczorem, w sali seminarjum archeologicznego (ul. św. Anny 12) odczyt p. t. „O bizantyńskich rękopisach i pismach źródlowych“. Goście mile widziani.

FESTIWAL NA WAWELU, który odbędzie się dziś, o 8 wieczór na dochód Pogotowia Ratunkowego, zapowiada się świetnie. Poemat „Carmaro“ w wykonaniu orkiestry symfonicznej związku muzyków, pod batutą samego kompozytora O. B. Rizziego, będzie prawdziwą atrakcją tego wieczoru. Pozostałe bilety do nabycia w kasach na Wawelu od 6 w. Zniżki dla wycieczek z poza Krakowa, oraz dla większych grup uczniów tak ze szkół średnich jak i powszechnych wydaje kancelarja Pogotowia od 10 do 12 rano i od 4 do 6 w. Jesteśmy pewni, że mieszkańcy Krakowa — tak ze względu na rzeczywiście wspaniały program, jak i ze względu, że dochód będzie obrócony na cele Pogotowia Ratunkowego, które obecnie cieszy się największą i ogólną sympatją wszystkich — tłumnie pospieszą dzisiaj wieczorem na Wawel.

Z kraju i ze świata.

Z POBYTU MIN. ROMOCKIEGO WE LWOWIE. We Lwowie bawi minister komunikacji Romocki. Po zwiedzeniu objektów kolejowych minister ogląda Targi Wschodnie, Wystawę Sportową, dworzec „Persenkówkę“, który ma być obecnie rozbudowany, odwiedzi także Izbę handl. i przem.

ZAMORDOWANIE KOLEJARZA. Wojewódzką Komendę P. P. w Stanisławowie zawiadomiono o zagadkowem morderstwie, jakie miało miejsce w gminie Nadorożna, pow. Tłumacz. Mianowicie przebywający tam funkcjonarjusz kolejowy z Tyśmienicy, Mikołaj Iwasiuk, został zamordowany ręką skrytobójczego sprawcy.

Przeprowadzone natychmiastowe dochodzenia policji doprowadziły do ujęcia Onufrego i Fedora Semaniuka, podejrzanych o dokonanie tego czynu. Pobudki, jakie skłoniły ich do tego, narazie niewiadome.

ZAWALENIE SIĘ DOMU W STANISŁAWOWIE. Onegdaj wieczorem zawalił się w Stanisławowie jeden z domów. Katastrofa nie spowodowała żadnego śmiertelnego wypadku, gdyż w domu na szczęście, nie było nikogo. Zniszczone zostały jedynie całkowicie sprzęty, gdyż walące się sklepienia i mury połamały i poniszczyły je zupełnie.

Dom był własnością Jana Hampla i Heleny Loretowej. Przyczyną katastrofy był fakt, że w sąsiedztwie wykopano fundamenta pod budowę nowej realności, co ruszyło dom z posad i obróciło go w gruzy.

EPILOG SPRAWY GŁÓWNEGO BANDYTY ZIELIŃSKIEGO. W dniu wczorajszym zakończył się proces brata słynnego bandyty Zielińskiego oraz małżeństwa Raczyńskich, którzy zasiedli na ławie oskarżonych pod zarzutem ukrywania Zielińskiego. Sąd po przesłuchaniu świadków skazał małżonków Raczyńskich na rok więzienia. Małżonkowie spędzali winę wzajemnie na siebie. On dowodził, że żona, z którą żył źle i miał się rozejść, przyjmowała nieznanego mu z nazwiska osobnika, a że był to Zieliński, dowiedział się dopiero po jego śmierci. Raczyńska natomiast twierdziła, że przyjmowała Zielińskiego pod presją ze strony męża. Sala była wypełniona po brzegi. Raczyńska, przystojna brunetka stała się, jak się okazuje z przebiegu rozprawy, bezpośrednią przyczyną śmierci słynnego opryszka Zielińskiego. Zieliński kochał ją i od dłuższego czasu pozostawał z nią w bliskich stosunkach. Działo się to zresztą za wiedzą Raczyńskiego. Tęsknota za kochanką przypędziła w krytycznym dniu bandytę w jej progi i to go zgubiło.

PRZEJECHANIE URZĘDNIKA KOLEJOWEGO PRZEZ POCIĄG. W Słotwinie urzędnik kolejowy Tokarz, ekspedjując pociąg pospieszny przez nieuwagę dostał się pod koła maszyny i zginął na miejscu. Osierocił żonę i synka.

—0—

NABOŻEŃSTWO ŻAŁOBNE ZA DUSZĘ Ś. P. WŁADYSŁAWA MICKIEWICZA. Z Paryża donoszą: Wczoraj, jako w rocznicę zgonu Władysława Mickiewicza, odbyło się w kościele St Germain de Prée nabożeństwo żałobne ku czci zmarłego. Celebrował mszę ks. Jakubisiak. Obecni byli na nabożeństwie radcy ambasady Lasocki i Neuman, pierwszy sekretarz Frankowski, minister Franciszek Pułaski, konsul generalny Poznański i liczni przedstawiciele kolonji polskiej, oraz świata naukowego i literackiego.

I SOWIETY ZAPROSIŁY CHAMBERLINA. Z Berlina donoszą: Rosyjski ambasador Krestińskij wystosował depeszę do Chamberlina i Levine, w której zaprasza ich do lotu do Moskwy.

SKON JEROME K. K. JEROME'A. W szpitalu Coty zmarł w Londynie znany poeta, Jerome K. Jerome, autor licznych humorystycznych powieści i komedyj, w 67-ym roku życia.

Zatwierdzanie budżetów miejskich.

Jak wiadomo, według dotychczasowych ustaw, uchwały finansowe samorządu miast, liczących ponad 100.000 ludności, podlegały zatwierdzeniu ministerstwa spraw wewnętrznych. Obecnie ustawy te w drodze rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej zostały zmienione w ten sposób, że M. S. W. zatwierdzać będzie uchwały finansowe gmin miejskich, liczących ponad 250.000 ludności. Uchwały finansowe innych miast podlegać **będą zatwierdzeniu przez wojewodów.** W praktyce sprowadza się do tego, że M. S. W. zatwierdzać będzie uchwały finansowe miasta **Warszawy i Łodzi.**

Teatry-Kina-Koncerty

Dnia 15 czerwca

Z TEATRU M. IM. J. SŁOWACKIEGO. Na dzisiejszem przedstawieniu popularnem „Maleństwo". Jutro wraca na afisz ostatni raz w tym sezonie „Akropolis" Wyspiańskiego. Na ogólne żądanie po raz 34-ty w piątek „Proboszcz wśród bogaczy". Tydzień Słowackiego zagai już w niedzielę 19 bm. „Książę Niezłomny", który po przeszło półrocznej przerwie powraca w obsadzie premjerowej.

OPERA KATOWICKA POD DYR. K. BIERNACKIEGO przybywa wraz z całym swym zespołem, chórami, baletem, orkiestrą i dekoracjami do Krakowa i rozpocznie **w dniu 1 lipca** w Teatrze im. J. Słowackiego krótkie stagione operowe, w którem zaprezentuje naszym melomanom cały szereg świetnych oper, a między niemi i nową operę Bolesława Wallek-Walewskiego, która tak entuzjastycznie przyjętą została w Poznaniu.

—o—

JERZY RENARD BUJAŃSKI, art. dram. z zespołu teatru Reduty, znany publiczności krakowskiej recytator i poeta, wystąpi staraniem art. lit. Koła „Litart" dwukrotnie, a to: z wieczorem recytacyjnym w sobotę, 18 czerwca (Uniwersytet Jag., sala Kopernika) i we wtorek, dnia 21 czerwca br. z wieczorem autorskim (Uniwersytet Jag., sala Nr. 39), poprzedzonym prelekcją **o Reducie.** (Nowa inscenizacja Wyzwolenia, Wesela, Księcia Niezłomnego i t. d.). Początek występów o godz. 8 wieczór. Wstęp zł. 1.50 (młodzież zł. 1).

REPERTUARY:

TEATR IM. SŁOWACKIEGO:

Środa: „Maleństwo" (popularne).
Czwartek: „Akropolis".
Piątek: „Proboszcz wśród bogaczy".

—o—

Co dzisiaj grają w kinach?

Bagatela: „Ognia" (Dolly Davis).
Nowości: „Krysia leśniczanka" i „Marynarz na dnie morza".
Promień: „Harold ma pecha" i „Strach ma wielkie oczy".
Reduta: „Lord-maharadża-apasz" i kom. „Pajac".
Sztuka: „Jej wysokość tańczy walczyka".
Uciecha: „Kobieta wyzwolona" i „Rozwódka z temperamentem".
Wanda: „Czarny raj" i „Tajemnica czarciej przełęczy" (Tom Mix).
Warszawa: „Prawo pięści" (Pete Marrison).

Z Radjo.

Program stacyj radjofonicznych:

na środę 15 czerwca 1927

Kraków (422) Godz. 16.40—17.10: Program dla dzieci; godz. 17.15—18.40: Transmisja z Warszawy; godz. 18.40 do 19: Przerwa, ewentualnie komunikaty; godz. 19—19.25: Odczyt pod tyt. „Na Kosowem polu", wygł. dr. V. Francic, doc. U. J.; godz. 19.30—19.55: Odczyt pod tyt. „Wielkie problemy przyrody, cz. III", wygł. dr. W. Wilkosz, prof. U. J.; godz. 20—20.30: Rozmaitości; godz. 20.30: Transmisja z Warszawy.

Warszawa (1111). Godz. 12: Komunikat lotniczo-meteorologiczny, komunikaty PAT nadprogram: godz. 15: Komunikat gospodarczy i lotniczo meteorologiczny, nadprogram; godz. 16.30—17: Program dla dzieci. O powstaniu Warszawy p. Henryka Nowleniowa; godz. 17—17.15: Nadprogram, komunikaty: godz. 17.15: Koncert popołudniowy. W programie utwory Edwarda Griega. Wykonawcy: Orkiestra P. R. pod dyr. Józefa Ozimińskiego. Chór męski T-wa śpiewaczego „Harfa" pod dyr. Wacława Lachmana, Antoni Gołębiowski (śpiew) i prof. Feliks Starczewski (akomp.): godz. 18.35—18.55: Rozmaitości; godz. 18.55—19.10: Komunikaty PAT.; godz. 19.10—19.35: Skrzynka pocztowa — korespondencję bieżącą omówi dr. M. Stenowski; godz. 19.35—20: Odczyt p. t. „Obraz produkcji rolnej w Polsce" z działu „Rolnictwo" wygł. p. Sturm de Strem; godz. 20—20.15: Komunikat rolniczy; godz. 20.30: Koncert wieczorny. Muzyka operetkowa. Fall: „Rozwódka" operetka w 3-ch aktach. Wykonawcy: pp. Dobrowolska-Pawłowska Zofja, Michalina Makowiecka, oraz p. Aleksander Wasiel, p. Ostaszewski i inni; godz. 22: Komunikat lotniczo-meteorologiczny, sygnał czasu, nadprogram komunikaty PAT.; godz. 22.30—23.30: Transmisja muzyki tanecznej z restauracji „Rydz".

Poznań, (270). Godz. 13.30—14.50: Koncert popołudniowy orkiestry wojskowej 58 p. p., pod batutą kpt. Chmielewicza. W przerwie o godzinie 14.00: Komunikaty giełdowe; godz. 17.15—18.35: Koncert zespołu kameralnego: Wykonawcy: prof. Raczkowski (fortepian), Józef Madeja (klarnet), W Witkowski (pierwsze skrzypce), F. Dąbrowski ((II skrzypce), J. Rakowski (altowka), M. Rozmarynowicz (wiolonczela), B. Ciekański (kontrabas). Współudział biorze: Mira Łaban-Zielińska Zielińska. Godz. 18.35—18.50: Nadprogram — wygłosi p. Czesław Kaden, art. Teatru Nowego; godz. 18.50—19.10: Przegląd rzeczy ciekawych, wygłosi p. Michał Melina; godz. 19.10—19.30: Komunikaty rolniczo gospodarcze; godz. 19.30—19.55: 5-ta lekcja elementarnego kursu języka angielskiego — wykłada dr. M. Z. Arend, lektor U. P.: godz. 20—20.25 „Aktualne zagadnienia polskiej produkcji rolnej", wygłosi dr. Maringe; godz. 20.30—22: Transmisja koncertu z Warszawy: godz. 22—22.30: Przerwa, przypuszczalnie komunikaty sportowe: godz. 22.30—24: Transmisja muzyki tanecznej z „Palais Royal".

Berlin, (483.9) i (566). Godz. 17: Program dla dzieci; godz. 18: Koncert; godz. 21: Koncert orkiestry; g. 22.30: Muzyka taneczna.

Monachjum, (535.7). Godz. 20: Muzyka lekka; godz. 21.15: Sonaty; godz. 22: Koncert orkiestry węgierskiej.

Wiedeń, (517.2). Godz. 16.15: Koncert; godz. 18.30: Koncert (IX symfonja Beethovena); godz. 20.05: Koncert ku czci J. Schrammela, następuje muzyka lekka.

na czwartek 16 czerwca 1927 r.

Kraków (422 m). Godz. 10.15: Transmisja nabożeństwa z katedry poznańskiej, celebrowanego przez J. E. kardynała Hlonda, kazanie wygłosi ks. senator Adamski, g. 15.30—17: Transmisja koncertu z Doliny szwajcarskiej pod dyr Aleksandra Sielskiego. W programie muzyka ludowa i taneczna, g. 17—17.25: Odczyt p. t „Radjo w świetle zagadnień bezpieczeństwa i hygieny" — wygł. dr M. Skowroński, asyst. U. J., g. 17.30—17.55: Odczyt p. t. „Krajobraz polski" cz. III: Wyżyna Małopolska — wygłosi dr W. Łoziński, doc. U. J., g. 18—18.40: Transmisja z Warszawy koncertu popołudniowego, g. 18.40—19: Rozmaitości, g. 19—19.25: Odczyt p. t. „Słowacki wobec przeszłości narodowej" — wygłosi dr Ignacy Chrzanowski, prof. U. J., g. 19.30—20: Odczyt p. t. „Dzieje ratownictwa w Polsce z uwzględnieniem historji Pogotowia Ratunkowego w Krakowie" — wygłosi p. Mieczysław Górka, sekretarz Pogotowia. g. 20.30: Transmisja koncertu wieczornego z Warszawy.

Warszawa, (1111). Godz. 12: Komunikat lotniczo-meteorologiczny, komunikaty P. A. T., nadprogram; godz. 15: Komunikat lotniczo meteorologiczny, nadprogram; godz. 15.30: Transmisja koncertu ludowego z „Doliny Szwajcarskiej". Wykonawcy: Orkiestra pod dyr. Aleksandra Sielskiego, Stefanja Millerowa (śpiew) i M. Robakowa (akomp.). W programie muzyka ludowa i taneczna; godz. 17.10—1725: Odczyt p. t.: „Polska a Szwecja" — wygłosi prof. H. Mościcki; godz. 17.25—17.50: Odczyt p. t.: „Odrodzenie fizyczne — jako czynnik współczesnej kultury z działu „Sport i wychowanie fizyczne" — wygłosi red. Marjan Radzki; godz. 17.50—18: Nadprogram i komunikaty; godz. 18: Transmisja muzyki tanecznej z kawiarni „Gastronomja" w wykonaniu orkiestry Schüsslera, Pewznera i Sinkowa: godz. 19—19.20: Rozmaitości; godz. 19.25—19.35: Komunikaty P. A. T.: godz. 20.15: Odczyt o muzyce Szwedzkiej wygłosi prof. Niewiadomski: godz. 20.30: Koncert wieczorny, poświęcony muzyce szwedzkiej. Wykonawcy: Orkiestra P. R. pod dyr. Józefa Ozimińskiego, prof. Wacław Kochański i prof. Jerzy Lefeld: godz. 22: Komunikat lotniczo-meteorologiczny, sygnał czasu, nadprogram, komunikaty P. A. T.

Poznań (270) Godz. 17.30—18.30: Koncert popołudniowy. Wykonawcy: p. Zofja Leszczyńska (sopran). p. prof. Łukasiewicz (fortepian). W programie: arje operowe, pieśni i utwory fortepian.; godz. 18.35—18.50: Nadprogram wygł. p. F. Ryll, art. Teatru Polskiego; godz. 18.50—19.15: Odczyt p. t. „Zagadnienia pomorskie w czasach piastowskich", wygłosi docent dr. Zyg. Wojciechowski; godz. 19.15—19.40: Odczyt p. t. „Jakie mamy dowody obroin ziemi", wygłosi prof. A. Denizot; godz. 19.40—20.05: Odczyt p. t. „Bernard Shaw" — zeszłoroczny laureat „Nobla" — wygł. dr. M. Arend; godz. 20.20—22.15: Koncert wieczorny. Wykonawcy: Tadeusz Zygfryd Kassern (kompozycje i fortepian), Linda Kamieńska (sopran), Stanisław Pawlak (skrzyp.); godz. 22.15: Komunikat sportowy.

Berlin (483.9 i 566 m.) G. 17.30: Koncert, g. 19.30: „Der Schatzgraeber", opera Fr. Schreckera, następnie muzyka do tańca.

Wrocław (315.8 m.) G. 16.30: Koncert, g. 20: „Hanni geht tanzen" — operetka R. Bodowsky'ego.

Praga (348.89 m.) G. 11: Koncert wojskowy, g. 17: Koncert, g. 20: Koncert, g. 21: Recytacja, g. 21.15: Muzyka lekka g. 22.20: Transmisja z „Narodni dum".

Wiedeń (517.2 m.) Chór chłopców, g. 11: Koncert g. 16: Koncert, g. 20: Pieśni i muzyka węgierska. g. 21: Wieczór pieśni ludowych.

Brno (441.2 m.) G. 10: Koncert, g. 11: Transmisja z Pragi, g. 17: Koncert ork., g. 19: „Pan z Prasatkova", komedja Moljera g. 21: Koncert ork.

Stuttgart (379.7 m.) G. 16.15: Koncert, g. 20: Koncert symfoniczny, następnie rozmaitości.

—o—

TRANSMISJA NABOŻEŃSTWA Z POZNANIA. Radjostacja krakowska komunikuje nam, iż w dzień Bożego Ciała, t. j. we czwartek, dnia 16 bm., transmituje o godz. 11.20 przedpołudniem z katedry poznańskiej uroczyste nabożeństwo, celebrowane przez Jego Eminencję kardynała Hlonda. W czasie nabożeństwa wygłosi kazanie ks. senator Adamski

Muzyka — teatr.

Koncert polski we Frankfurcie n. M. — Teatr Polski w Katowicach.

Z okazji Międzynarodowej wystawy muzycznej odbędzie się we Frankfurcie n. Menem wielki koncert muzyki polskiej pod dyrekcją Grzegorza Fitelberga. W programie symfonja Szymanowskiego, koncert skrzypcowy Szymanowskiego w wykonaniu Pawła Kochańskiego, koncert fortepianowy Różyckiego w wykonaniu Zbigniewa Drzewieckiego i poemat symfoniczny „Anhelli" Różyckiego.

—o—

Towarzystwo Przyjaciół Teatru Polskiego na Śląsku postanowiło prowadzić teatr katowicki w sezonie 1927/28 we własnym zarządzie. Dyrektorem teatru wybrano p. Marjana Sobańskiego, b. śpiewaka opery poznańskiej, a obecnie krytyka teatralnego „Polski Zachodniej". Na kierownika artystycznego teatru, a zarazem i kierownika dramatu zaangażowany został p. Wacław Nowakowski, b. dyrektor teatru w Katowicach w sezonie 1923/24, obecnie artysta dramatyczny Teatru Polskiego w Warszawie. Kierownikiem opery w Katowicach ma zostać nadal p. Milan Zuna.

Dział gospodarczy

Potrzeby pocztowo-telegraficzne Krakowa.

Kraków, 15 czerwca.

(S) Korzystając z pobytu p. ministra poczt **Miedzińskiego,** prezydjum Krakowskiej Izby handlowej i przemysłowej (jak o tem piszczemy już na str. 4-tej) — zwlało **konferencję sfer gospodarczych,** na którą zaprosiło p. ministra, celem zapoznania go **z postulatami świata handlowego i przemysłowego** w dziedzinie służby **pocztowej i telegraficznej.**

Na zebranie to przybyli m. in. prezes Izby Skarbowej **Greger,** dyr. **Zborowski,** dyr. P. K. O. **Bieńkowski,** wicewojew. **Morawski,** szef bezpieczeństwa publicznego mjr. dr. **Dziadosz,** konsul grecki dyr. **Bednarski,** konsul węgierski **Marchwicki,** przedstawiciele sfer handlowych dr. **Macharski,** dyr. **Krowicki,** radca **Schechter** i inni.

Izbę handlową reprezentował wiceprez. **Peroś** i dyr. **Joseferu.** Z ramienia krakowskiej dyrekcji poczt przybyli prezes **Jarszyński i Musiał.**

P. ministra poczt i telegr. **Miedzińskiego** powitał wiceprez. Peroś, dziękując mu za przybycie na zebranie sfer gospodarczych i wysłuchanie ich postulatów. Następnie wiceprez. **Peroś** w dłuższem referacie przedstawił **dezyderaty w kierunku ulepszenia i usprawnienia służby pocztowo-telegraficznej.** Główny nacisk położył wiceprez. Peroś na **konieczność przystąpienia w Krakowie do budowy nowego gmachu pocztowego,** albowiem obecny stan **nie da się dłużej utrzymać. Drugą kwestją** o praktycznie większej może aktualności, jest sprawa **urządzenia nowej centrali telefonicznej** w Krakowie, względnie **przyspieszenia jej budowy i urządzenia.** Dzisiejszy stan rzeczy, w którym uzyskanie nowej stacji abonamentowej jest dla przedsiębiorstwa handlowego **rzeczą niesłychanie trudną,** o ile wogóle możliwą, **wymaga jaknajrychlejszej poprawy.**

Dalszą sprawą o niemniej zasadniczej doniosłości jest **konieczność rozbudowy połączeń telefonicznych w ruchu międzymiastowym,** przedewszystkiem zaś w ruchu **z Warszawą, Gdańskiem, Poznaiem, Katowicami, Lwowem,** oraz **Wiedniem.** Izba Handlowa i Przemysłowa — zaznacza p. wiceprezydent — zdaje sobie sprawę, iż **nowe inwestycje w tej dziedzinie pociągnąć** muszą za sobą **odpowiednie wydatki,** zauważyć jednak musi, iż obecny stan **zupełnie nie zaspakaja potrzeb naszego obrotu gospodarczego** i staje często w poprzek popieranym zewsząd dążeniom do podniesienia naszego wywozu.

Następnie wiceprez. Peroś przedstawił **konkretnie sprecyzowane postulaty we wszystkich działach komunikacyj pocztowych,** a dotyczących z jednej strony **racjonalniejszego pomieszczenia urzędów pocztowych, powiększenia ich liczby w niektórych miejscowościach, jak np. w Zakopanem, Rabce, Krynicy** i t. d., dalej **szybszego połączenia listowego między stolicą a Krakowem, rozbudowy sieci telefonicznej na prowincji** i t. d. i t. d.

W porozumieniu z p. ministrem poczt **Miedzińskim,** prezes dyrekcji poczt i telegr. w Krakowie p. **Jarszyński** odpowiedział na niektóre przedstawione w referacie **postulaty,** poczem zabrał głos p. minister **Miedziński** i zanaczył, że resort jego ma przedewszystkiem służyć **interesom świata gospodarczego,** urzędy pocztowe nie są władzami i **mają stać na usługach publiczności.** P. minister zdaje sobie dokładnie sprawę **z niedomagań pocztowych,** jednakże z góry musi oświadczyć, iż **wielu postulatów w obecnej dobie jeszcze nie da się zaspokoić,** albowiem połączone to jest ze znaczniejszemi wydatkami, na które jeszcze pozwolić sobie nie można. Biorąc jednak pod uwagę, **rzeczywiste polepszenie się sytuacji gospodarczej,** p. minister przyrzeka, że **w przyszłym budżecie będzie się starał wstawić odpowiednie kwoty na zaspokojenie rzeczywistych potrzeb Krakowa w dziedzinie poczt i telegrafów.** Dalej zanacza p. minister, że jest **zwolennikiemkomercjalizacji poczt i telegrafów,** lecz nie **w formie bezpośredniej,** tylko pośredniej przez **takie usprawnienie jej służby,** aby poczta przyczyniła się do **ożywienia i utrzymywania w żywotności ruchu gospodarczego.** Wkońcu oświadczył p. minister, iż meorjał krakowskiej Izby Handlowej i Przemysłowej weźmie **pod życzliwą rozwagę,** będzie się starał wyrażone w tym memorjale życzenia spełnić.

Na tem konferencję zakończono.

—o—

Postulaty polsk. przemysłu żel. a międzynarod. kartel stalowy.

Rokowania o przystąpienie Polski do międzynarodowego Kartelu stalowego trwają od dłuższego już czasu i mimo tego, niema nadziei bliskiego definitywnego załatwienia tej sprawy. Ostatnio zapowiedziana do miejscowości Scheveningen w Holandji konferencja w tej sprawie została odwołana.

Przeciąganie się rokowań jest, wobec istniejących warunków, objawem zupełnie naturalnym. Porozumienia międzynarodowe zwykle potrzebują dłuższego czasu do definitywnego zawarcia, a szczególnie w tym wypadku, gdzie koniecznem jest, ażeby inni uczestnicy kartelu mieli czas bliżej nas poznać i przekonać się o słuszności naszych postulatów. Olbrzymim sukcesem naszego przemysłu żlaznego jest prowadzenie rokowań o przystąpienie na podstawie zmienionych warunków, mianowicie kartel odstąpił w stosunku do nas od zasady przyjętej dla wszystkich innych uczestników, że w razie przekroczenia pewnej, ustalonej dla każdego kraju normy produkcji, producent dopłaca po 4 dol. od każdej nadprodukowanej tonny.

Polska nie mogła się podporządkować temu warunkowi, gdyż opiera ona swój zbyt przedewszystkiem na rynku wewnętrznym, liczyć się musi w najbliższym czasie, w związku z szybką poprawą ogólnej sytuacji gospodarczej w kraju, ze wzrostem zapotrzebowania na wyroby żelazne, a w konsekwencji z niezwykle szybkim wzrostem produkcji. Wówczas stanęlibyśmy wobec ewentualności tego rodzaju, że wskutek obciążenia przyznanej nam normy dopłatami, musielibyśmy zaniechać inwestycyj lub też sprowadzać tanie materjały żelazne z zagranicy.

Żadna z tych ewentualności nie jest do pomyślenia, wobec tego musielibyśmy się domagać swobody produkcji na rynku wewnętrznym, a ograniczeniem podporządkować jedynie nasz wywóz. Sposób prowadzenia samych pertraktacyj jest tak pełny kurtuazji, a równocześnie fachowości ze strony międzynarodowego kartelu, że nie mamy żadnych powodów wątpić, iż obecnie, kiedy uwzględniono naszą zasadniczą tezę, dojdzie również do porozumienia zupełnego, po definitywnem ustaleniu kontyngentu, który nam zostanie przyznany.

rom-b.

—o—

Z łódzkich rynków włókienniczych.

Sytuacja na rynkach łódzkich przedstawia się w ostatnich dniach nienadzwyczajnie skutkiem minimalnego zapotrzebowania. Na zmniejszenie zakupu wpływa także stosowanie przez sprzedawców łódzkich polityki w najwyższym stopniu ostrożnościowej, gdyż protesty wekslowe napływają w dalszym ciągu w dość znacznej ilości. Sezon letni należy uważać za zakończony, jakkolwiek zapotrzebowanie na towary letnie było dotychczas stosunkowo niewielkie. Horoskopy na przyszłość w branży bawełnianej są uzależnione w pierwszym rzędzi od tegorocznych urodzajów.

Objawem niepomyślnym jest fakt, że na prowincji kilka większych firm znalazło się w poważnych trudnościach płatniczych. Ceny manufaktury bawełnianej zasadniczo pozostały bez zmiany, z wyjątkiem najbardziej poszukiwanych artykułów, które podrożały o 2 do 3 procent. Jak przemysłowcy oczekują, ceny towarów zimowych zostaną podwyższone w najbliższej przyszłości conajmniej o 5 proc.

Na rynku towarów wełnianych sytuacja bez zmiany. Horoskopy na sezon zimowy uzależnione są od ogólnej sytuacji gospodarczej. Na razie wszystkie fabryki przygotowują się intensywnie do sezonu zimowego, zapełniając swe składy.

—o—

O wprowadzenie najnowszych urządzeń portowych w Gdyni.

Niedawno powróciła do Warszawy fachowa komisja, badająca najnowsze urządzenia stosowane obecnie w portach zagranicznych dla przeładunku węgla. Komisja objechała szereg portów, jak: Szczecin, Hamburg, Rotterdam, Hull, Cardiff, Colonję, Duisburg. Komisja badała najnowsze urządzenia mechaniczne, stosowane w tych portach, w pierwszym rzędzie keapery, krany, konwejery i t. p. instalacje. Najwspanialsze urządzenia znajdują się w Hamburgu, gdzie członkowie komisji widzieli olbrzymi kran, podnoszący 250 ton węgla. Natomiast w Anglji urządzenia portowe są dość prymitywne. Rezultaty badań komisji zostaną omówione na specjalnej konferencji, poczem zostanie powzięta ostateczna decyzja co do tego typu urządzeń, jaki byłby najbardziej odpowiedni do zastosowania w porcie gdyńskim.

—o—

Możliwości nawiązania stosunków gosp. między Polską a Jugosławją.

Dotychczasowy obrót handlowy polsko-jugosłowiański był bardzo minimalny. Ostatnio odbyła się wycieczka sfer gospodarczych z Polski przy udziale byłego min. przem. i handl. M. Szydłowskiego, mająca na celu poznanie stosunków gospodarczych w Jugosławji i zapoczątkowanie zbliżenia gospodarczego. Wycieczka zwiedziła centra przemysłowe Jugosławji i odbyła szereg konferencyj handlowych także z oficjalnymi przedstawicielami. Poruszono sprawę cła od węgla, które płaci Polska, dowożąca węgiel drogą lądową, a nie płaci Anglja, dostarczająca go morzem. Cło to wynosi 3 zł. denary od tonny. Nadto omawiana była kwestja cła od parafiny oczyszczonej i surowej, oraz wywozu rudy żelaznej z Jugosławji do Polski. Jugosławja może do nas wywozić tytoń, rudę żelazną, owoce suszone, skóry świeże i garbowane, ryby, elektrody, wreszcie taninę i kwasy, jako produkty służące do garbowania. My zaś możemy eksportować do Jugosławji przedewszystkiem nasz węgiel, przetwory żelazne, produkty naftowe, jak n. p. oleje mineralne i parafinę, oraz smary, zatem wyroby tekstylne i maszyny, przedewszystkiem rolnicze. Ale w chwili obecnej obrót nasz wzajemny jest niewielki i wyraża się zaledwie sumą 1 procent bilansu Jugosławj.

Na przeszkodzie rozwojowi wzajemnych stosunków stała w pierwszym rządzie odgłość. Nasze towary, przeznaczone do Jugosławji, mają do przebycia olbrzymią przestrzeń z górą 700 klm drogą lądową. Pragnąc powiększyć ruch, należy wpłynąć uprzednio na obniżenie taryfy przewozowej, stosowanej przez państwa dzielące Jugosławję od Polski. Może to nastąpić drogą wspólnego starania obu zaprzyjaźnionych krajów. Tę sprawę też ustawicznie podnosiliśmy na konferencjach. Większe transporty zresztą rudy żelaznej mogłyby iść drogą morską Gdynia—Susak. A ruda ta jest niezbędna dla naszego przemysłu. Ogólnie odczuwany brak szmelcu żelaznego aktualizuje niezmiernie tę sprawę. Ruda jugosłowiańska jest surowcem pierwszorzędnym. Posiada 50 proc. zawartości żelaza, małą zaś zupełnie domieszkę siarki i fosforu przy 2 i 2½ proc. manganu, co nadaje ją w zupełności do naszych celów.

—o§o—

Diarjusz ekonomiczny.

— **Rezerwa funduszów skarbowych** w dniu 31 maja b. r. wyniosła 234.6 mil. zł. W czerwcu spodziewany jest dalszy wzrost.

— **Organizacje górnicze w Zagłębiu Dąbrowskiem** uchwaliły wypowiedzieć w dniu 15 bm. dotychczasową umowę zarobkową, która obowiązuje do 1 lipca.

— **Ruch budowalny w Polsce narazie jest bardzo słaby.** Pewne przeróbki i odnawiania domów odbywają się właściwie jedynie dzięki inicjatywie min. spraw wewn.

— **Konjunktury na cement są niepomyślne.** Sprzedaż zmniejsza się w związku z niezlikwidowanym strajkiem robotników budowlanych w Warszawie. Zapotrzebowanie ze strony instytucyj państwowych i komunalnych również minimalne.

— **Bank Rzeszy Niemieckiej podwyższył** stopę dyskontową z 5 na 6%.

— **Porozumienie co do rozpoczęcia rokowań o modyfikację traktatu handlowego** nastąpiło podobno między rządami polskim i austrjackim. W nowych rokowaniach mają być określone stałe stawki celne, liczone na podstawie parytetu złota.

— **Kontrolę obrotu cukrem postanowiło wprowadzić min. skarbu.** Cukrownie będą musiały przedkładać Izbom skarbowym odpisy miesięczne książki kontyngentowej.

— **Czwarta z rzędu konferencja kolejowa polsko-sowiecka** rozpocznie się 20 b. m. w Kijowie. Załatwione będą sprawy bezpośredniej taryfy i przepisy dotyczące ruchu sąsiedzkiego.

— **Zmiana konjunktury w handlu jajczarskim daje się uczuć od szeregu tygodni,** podczas gdy normalnie o tej porze towaru jest pod dostatkiem, o tyle w tym roku odczuwają niedostateczne zaofiarowanie, a w związku z tem panuje mocna tendencja.

— **Uproszczenia w sposobie pobierania opłat od zaświadczeń na prawo przywozu i wywozu** towarów wprowadziło min. przem. i handlu, dołączając blankiet nadawczy P. K. O. do zawiadamiania o wyznaczeniu opłaty manipulacyjnej.

— **Konferencja pracy, obradująca w Genewie,** uchwaliła konwencję w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia od chorób oraz w sprawie płac w handlu, przemyśle i rolnictwie.

— **Eksport Czechosłowacji w maju b. r.** wzrósł o 25% w stosunku do tego samego okresu czasu r. ub. W ciągu 5-ciu miesięcy b. r. wyniósł ten eksport ogółem 7,400.00 k. c.

———o§o———

Kronika ekonomiczna.

KALENDARZYK PODATKOWY. Do dnia 14 b. m. płatną jest druga rata podatku obrotowego na podstawie wymiaru za rok 1926. Płatny jest również podatek od nieruchomości za I-y kwartał 1927 r. Jeżeli płatnik nie jest w możności terminów dotrzymać, może wnieść prośbę do naczelnika urzędu podatkowego o rozłożenie na raty. Dopuszczalnem jest obecnie uzyskanie prolongaty do 6 rat w terminach 14-dniowych. Równocześnie z wniesieniem podania należy wpłacić pierwszą ratę. Po terminie wyżej podanym, prośby o rozłożenie na raty spowodować mogą 5 proc. koszta egzekucyjne od całej zaległej sumy.

ZMIEJSZENIE SIĘ BEZROBOCIA W WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIEM. Urząd wojewódzki komunikuje, że w czasie od 1 do 8 b. m. liczba bezrobotnych na terenie województwa śląskiego zmniejszyła się o 235 osób i wynosiła 52.754 osób. Wykwalifikowanych bezrobotnych było 1,2447, niewykwalifikowanych — 17.405, rolnych — 271, umysłowych — 3.178. Pobierało zasiłki 32.093 bezrobotnych.

ZAKAZ WYWOZU ŻYWYCH ZWIERZĄT. Wobec panującej niemal na całym terenie państwa pryszczycy, wydany został zakaz wywozu zwierząt żywych z województwa kieleckiego, nowogródzkiego, kilku powiatów województwa białostockiego, pow. radomskiego, województwa łódzkiego, dwóch powiatów województwa krakowskiego, pięciu powiatów poleskiego, czterech powiatów pomorskiego, dwóch powiatów tarnopolskiego i pow. skierniewickiego, z wyjątkiem sześciu powiatów, w których zakaz został utrzymany. Pozatem zamknięty został wywóz z województw: białostockiego, warszawskiego, lubelskiego i kieleckiego ze względu na zarazę płucną.

NOWY ROK BUDŻETOWY ROZPOCZĄŁ SIĘ NADWYŻKĄ DOCHODÓW. Nowy rok budżetowy 1927/28 rozpoczął się znaczną nadwyżką budżetową. W kwietniu r. b. nadwyżka dochodów państwowych nad wydatkami wyniosła 36.5 mil. zł., w maju zaś r. b. 20.2 milj. zł., łącznie za kwiecień i maj r. b., t. j. za dwa pierwsze miesiące bieżącego roku budżetowego nadwyżka budżetowa wyniosła przeto 56.7 milj. zł. Wyniki powyższe należy uznać za nader pomyślne tembardziej, gdy się zważy, że w omawianym okresie dwumiesięcznym nie przypadały terminy płatności ważniejszych podatków, że zaś z drugiej strony wydatki na roboty publiczne były w tym okresie w związku z sezonem wiosennym, wzmożone.

CENY BILETÓW KOLEJOWYCH W POLSCE A ZAGRANICĄ. Ceny biletów kolejowych w Polsce wydają się dość wysokie, w porównaniu jednak z zagranicą są niesłychanie niskie. Przejazd na przestrzeni 100-kilometowej I-szą klasą kosztuje: w Norwegji 47.85 zł., w Szwecji 43.12 zł., Danji 31.48 zł., Anglji 28.19 zł., Szwajcarji 25.75 zł., w Holandji 23.32 zł., w Niemczech 22.83 zł., w Czechosłowacji 17.59 zł., w Posce zaś 12.50 zł. Bilet II klasy na tej samej przestrzeni: Anglja 22.68 zł., Szwecja 21.96 zł., Danja 19.82 zł., Szwajcarja 18.02 zł., Holandja 17.59 zł., Niemcy 15.90 zł., Polska zaś 7.50 zł. Bilet III klasy: Anglja 16.96 zł., Szwcja 14.37 zł., Norwegja 14.07 zł., Szwajcarja 12.86 zł., Holandia 11.66 zł., Danja 11.66 zł., Niemcy 10.60 zł. Polska 5 zł.

Polska zatem pod względem ceny biletów kolejowych stoi na 9-tem miejscu w Europie. Ministerstwo komunikacji ceny biletów kolejowych utrzymuje na tak niskim poziomie w celu przyczynienia się do ożywienia życia gospodarczego w kraju.

POLSKA — MIĘDZYNARODOWYM SZLAKIEM KOLEJOWYM. Wkrótce wprowadzona będzie w życie bezpośrednia komunikacja osobowa i bagażowa pomiędzy Anglją, Belgją i Francją a Polską. Również niezadługo otwarta będzi bezpośrednia komunikacja europejsko-azjatycka przez Polskę.

Komunikacja kolejowa pomiędzy Anglją, Belgją i Francją a Polską wprowadzona zostanie już prawdopodobnie od 1 lipca b. r., z tem, że w kasach kolejowych większych miast i w biurach podróżniczych każdego z wyżej wymienionych państw można będzie nabyć bezpośredni bilet bagażowy i osobowy do następujących głównych punktów w Polsce: Warszawa, Łódź, Poznań, Katowice, Kraków, Lwów, Zbaszyń, Podwołoczyska, Stołpce — i naodwrót, w kasach kolejowych wyszczególnionych miast, oraz w odziałach „Orbisu", do kilkunastu punktów w każdem ze wspomnianych państw. Bezpośrednia taka komunikacja odbywa się już na linji Paryż—Ostenda—Warszawa.

Uruchomienie komunikacji europ.-azjatyckiej uzależnione jest od wyniku rokowań, jakie prowadzi Międzynarodowe Towarzystwo Wagonów Sypialnych z Moskwą. Bezpośrednia linja z Chin szlaby: Charbin—Moskwa—Stołpce i dalej przez Polskę do innych krajów Europy, względnie z Paryża przez Polskę do Japonji. Otwarcie tej linji spodziewane jest w październiku b. r. Wzmożony obecnie z powodu zaburzeń w Chinach ruch tranzytowy z Chin prawie w całości idzie przez Moskwę—Stołpce—Warszawę i dalej w różnych kierunkach. Wagony sypialne z Chin przychodzą dwa razy tygodniowo i przywożą po 20—30 pasażerów za każdym razem. Podróż z Charbina do Warszawy trwa 8 dni.

W komunikacji międzynarodowej trzy czwarte pasażerów podróżuje sleepingami. Polskie pociągi dla komunikacji zagranicznej są komfortowo urządzone i robią zagranicą bardzo dodatnie wrażenie. Jeśli chodzi o zbiorowe wycieczki turystyczne z Polski zagranicę względnie po Polsce, Ministerstwo komunikacji stosuje chętnie zniżkę od 33—50 proc., przydziela oddzielne wagony, a w razie potrzeby i zależnie od charakteru wycieczki, uruchamia specjalne pociągi.

PIERWSZY POLSKI KONGRES DROGOWY I WYSTAWA DROGOWA. Z inicjatywy Związku inżynierów drogowych, powstał komitet zorganizowania pierwszego polskiego kongresu drogowego, złożony z przedstawicieli rządu, samorządu, wyższych uczelni, zrzeszeń technicznych, wojskowości, rolnictwa, przemysłu i handlu. Komitet opracował statut „Stowarzyszenia członków polskich kongresów drogowych" i wyłonił tymczasowy zarząd.

Pierwszy polski kongres drogowy ma odbyć się we wrześniu b. r. w Warszawie. Prace kongresu obejmą: sprawy gospodarcze, finansowe i organizacyjne dróg w Polsce, sprawy techniki drogowej i referaty z zakresu budowy i utrzymania dróg, oraz z zakresu ruchu na drogach.

Jednocześnie z kongresm ma odbyć się wystawa drogowa, obejmująca całokształt spraw drogowych w Polsce. Pomieści się ona w kilku salach rysunkowych Politechniki warszawskiej, a podzielona będzie na trzy działy: 1) administracja drogowa państwowa i samorządowa, 2) uczelnie techniczne wyższe i średnie, oraz 3) przemysł drogowy.

Termin ściślejszy zarówno wystawy, jak i kongresu będzie niebawem ustalony.

MIĘDZYNARODOWY KURS RACJONALIZACJI PRACY W ZURYCHU. Od dnia 6 do 9 lipca odbędzie się w zuryskiej szkole politechnicznej międzynarodowy kurs wykładów o racjonalizacji pracy. Kurs ten jest zorganizowany przez szwajcarską komisję organizacji racjonalizacji pracy; wykłady prowadzić będą pierwszorzędni znawcy tych kwestyj.

PODWYŻSZENIE TARYFY KOLEJOWEJ W ROSJI SOWIECKIEJ. Niepomyślny stan finansowy rosyjskich kolei państwowych zmusił miarodajne czynniki do ponownego podwyższenia taryf kolejowych. Nowa podwyżka dotyczy nietylko taryfy towarowej, lecz również pewnych rodzajów taryf osobowych. Podczas gdy na wiosnę roku ubiegłego taryfę kolejową w Rosji podniesiono o 20 proc., obecna podwyżka wynosi już tylko 10 procent.

Nowa podwyżka opłat kolejowych w Rosji sowieckiej spowodowana została brakiem kapitałów inwestycyjnych. Według obowiązujących w Rosji przepisów, koleje państwowe nie mogą korzystać z zasiłków inwestycyjnych od skarbu państwa, nie wolno im też na inwestycje przeznaczać bieżących dochodów państwowych. Koleje państwowe, podobnie jak poczta i telegrafy, muszą być w Rosji pod tym względem samowystarczalne. Kwota, uzyskana dzięki podwyżce taryfy kolejowej, ma być przeznaczona w pierwszym rzędzie na remont torów, oraz na budowę kilku nowych linij kolejowych. Plan budowy nowych kolei przewiduje przedewszystkiem budowę kolei turkiestańsko-syberyjskiej. Budowa linji tej, liczącej 1.400 klm., potrwa, według dotychczasowego obliczenia, około 5 lat.

NAJBOGATSZE SPÓŁKI AKCYJNE W STANACH ZJEDNOCZONYCH. „New York Times" przytacza interesujące cyfry o dziesięciu najbogatszych spółkach akcyjnych Stanów Zjednoczonych A. P. Na pierwszem miejscu stoi Związek stalowy, posiadający w aktywach 2.245 milionów dolarów. Następnie idą: Southerm Pacific Railroad, którego aktywa wynoszą 2.147 miljonów, Pensylvania Railroad (1.819 milj), American Telephono Company (1.646 milj.), New York Central Railroad (1.449 milj.), Standard Oil Company z New-Jersey (1.365 milj.), Union Pacific Railroad (1.140 milj.), Atchinson Topeka and Santa-Fe Railroad (1.071 milj.). General Motors Corporation (915 milj.), na końsu tej interesującej listy widnieje Ford z aktywami 800 miljonów dolarów. Wszystkie te spółki akcyjne reprezentują łącznie więcej, niż 15 miljardów dolarów, w stosunku zaś do ogólnej fortuny prywatnej Stanów Zjednoczonych wynoszą zaledwie 5 procent. Dochód brutto dosięga 6 miljardów dolarów, czysty zysk około 800 miljonów.

Krakowski Okr. Związek Piłki Nożnej.

Komunikat Zarządu Nr. 12.

1. Przyjęto rezygnację kpt. Kroczyńskiego Stanisława z godności sekretarza hon. KZOPN.

2. Kooptowano p. Zasadniego Władysława na sekretarza hon. KZOPN.

3. Kooptowano p. Romana Kluga na przewodniczącego Wydziału Gier i Dyscypliny.

4. Kooptowano na członków Zarządu KZOPN. pp. Wawrzusiaka Jana i kpt. Kroczyńskiego.

5. Kooptowano p. Poprocha Józefa na członka Wydziału Gier i Dyscypliny.

6. Zatwierdzono termin Walnego Zebrania klubów Podokręgu Bielskiego na dzień 12. czerwca br.

7. Przypomina się klubom, że wszelkie prośby o zniżki kolejowe winny być przesyłane najpóźniej na siedm dni przed zawodami do KZOPN., który stwierdza konieczność rozegrania zawodów i ilości osób wyjeżdżających, poczem odsyła prośbę tak zaopiniowaną do Dyrekcji Kolejowej

Prośby nie zaopiniowane przez KZOPN. nie będą przez Dyrekcję Kolejową uwzględniane.

8. Zatwierdzono termin zawodów Bielsko-Katowice w Katowicach w dniu 16 czerwca br.

9. Terminy zawodów międzymiastowych KZOPN. zostaną podane do wiadomości po Nadzwyczajnem Walnem Zgromadzeniu P. Z. P. N-u, które odbędzie się w połowie lipca br.

10. Z inicjatywy RKS. „Legja" Kraków powstaje poradnia sportowo-lekarska w Krakowie.

W najbliższym czasie zostanie zwołane przez Komitet Organizacyjny Zebranie Informacyjne przedstawicieli Związków Sportowych na terenie Krakowa, na którem omówione zostaną szczegóły organizacji tej pierwszej w Polsce poradni sportowo-lekarskiej.

11. KZOPN. wydał listę członków z adresami. Kluby krakowskie mogą ją podjąć w Sepretarjacie KZOPN., klubom zaś zamiejscowym roześle się listem w najbliższym czasie. **Przypomina się klubom obowiązek bezzwłocznego zawiadamiania KZOPN. o zmianie adresu. Wszelkie zmiany adresów ogłaszane będą w Komunikacie oficjalnym KZOPNu.**

Odpowiedzialny redaktor:
MICHAŁ KONOPIŃSKI.
Wydawca:
Spółka Wydawnicza „REFORMA"
Spółka z ogr. odp.

Drukarnia „Ilustrowanego Kuryera Codziennego" — Kraków, Wielopole 1 pod zarządem Feliksa Korczyńskiego.